

NUORTEN METSÄNOMISTAJIEN PALVELUTARVE JA VÄLINEET

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Evo, Metsätalous

Kevät, 2018

Jere Juote

Metsätalous
Evo

Tekijä	Jere Juote	Vuosi 2018
Työn nimi	Nuorten metsänomistajien palvelutarve ja välineet	
Työn ohjaaja	Pekka Vuori	

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää Salon seudun alueella asuvien alle 35 -vuotiaiden metsänomistajien palvelutarvetta ja välineitä. Tavoitteena oli selvittää, mitä välineitä käyttäen nuoret metsänomistajat haluavat saada palveluita metsäsektorilta. Lisäksi opinnäytetyössä selvitettiin, ovatko nuoret metsänomistajat jo käyttäneet metsänhoidollisia palveluita sekä miten he kokivat nuorten metsänomistajien palvelutarpeen. Työlle ei ollut tilaajaa vaan opinnäytetyö toteutettiin tekijän omasta mielenkiinnosta.

Opinnäytetyön tietoperusta koostui seuraavista aiheista: metsänomistuksesta Suomessa, suomalaisista metsänomistajista sekä metsällisistä palveluista. Tutkimuksen aineiston keruu tehtiin puhelinhaastatteluna haastatteleamalla 61 Salon seudulla asuvaa nuorta metsänomistajaa, joilla oli vähintään 10 hehtaaria metsäalaaomistusta. Aineiston analyysimenetelmänä oli kuvaileva analyysi. Aineisto analysoitiin teemoittain, joita oli neljä: taustatiedot, nuorten metsänomistajien käyttämät palvelut, metsäalan palveluiden kokemukset sekä palveluiden muutostarve.

Tutkimustuloksena oli, että nuoret metsänomistajat tulevat hyvin toimeen. He osaavat etsiä tarvitsemiaan palveluita ja tietoa metsällisistä asioista. Metsänomistajan tausta ratkaisee metsällisten palveluiden tarpeen. Ne, jotka asuvat metsätilan läheisyydessä, useimmiten omaavat enemmän tietotaitoa, eivätkä ole vieraantuneet metsistä. Jatkotutkimusaiheena voi olla samankaltainen tutkimus kaupunkiseudulla asuville nuorille metsänomistajille.

Avainsanat Nuoret metsänomistajat, palvelutarpeet, metsäpalvelut.

Sivut 37 sivua, joista liitteitä 5 sivua

Degree Programme of Forestry

Evo

Author	Jere Juote	Year 2018
Subject	Service Needs and Tools for Young Forest Owners	
Supervisor	Pekka Vuori	

ABSTRACT

The purpose of the thesis was to figure out the service needs and tools for young forest owners. The sample of the thesis was forest owners who live near the city of Salo and who were younger than 35 years old. The goal of this thesis was to figure out what tools forest owners wanted to use to receive services from forestry companies. In addition it was clarified if the forest owners had already used forestry's services and how they felt the service needs of the younger forest owners. There was no commissioner for the thesis. The thesis was simply done because the writer's interest in the subject.

The theory of the thesis consisted of the following topics: forest ownership in Finland, the Finnish forest owners and forestry's services. The data of the thesis was collected by telephone interviews. 61 interviewees lived near Salo, were younger than 35 years old and owned at least 10 hectares of forest area. The analysis method of the data was a descriptive analysis. The data was analysed by four themes: background information, used services of the young forest owners, experiences of the forestry services and the need for change in forestry services.

The research results were that the young forest owners can manage. They know how to find services and information about forests. The backgrounds of the forest owners decide how much of forestry's services they need. Those forest owners who live near their forest, generally know more information about them than those who do not. A subject for further study could be similar than this, but the interviewees would be young forest owners who lived in urban area.

Keywords Young forest owners, need for services, forestry's services

Pages 37 pages including appendices 5 pages

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	METSÄNOMISTUS SUOMESSA	2
2.1	Metsänomistus lukuina	2
2.2	Metsäomistusmuodot.....	4
3	SUOMALAISTEN METSÄNOMISTAJIEN IKÄRAKENNE	5
3.1	Sukupolvenvaihdos	6
3.2	Nuori metsänomistaja.....	7
4	METSÄLLISET PALVELUT	9
4.1	Metsänhoitoon liittyvät palvelut.....	9
4.2	Puukauppaan liittyvät palvelut	10
4.3	Metsätilan kunnossapitoon liittyvät palvelut	11
4.4	Metsänhoitoyhdistyset	11
4.5	Muut palveluntarjoajat	12
5	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITE JA -KYSYMYKSET	12
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	13
6.1	Tutkimuksen kohderyhmä	13
6.2	Tutkimusmenetelmät.....	13
6.3	Tutkimuksen lähtökohdat	14
6.4	Kyselylomake ja aineiston analysointi.....	15
6.5	Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	16
7	TUTKIMUSTULOKSET	18
7.1	Taustatiedot	18
7.2	Nuorten metsänomistajien käyttämät palvelut.....	20
7.3	Metsäalan palveluiden kokeminen	23
7.4	Palveluiden muutostarve	24
8	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	27
	LÄHTEET	30

Liitteet

Liite 1 Puhelinhaastattelu lomake

1 JOHDANTO

Metsänomistaminen on metsänomistajalle antoisaa sekä vastuullista työtä. Omistaja voi asettaa metsälleen tavoitteita sekä arvoja. Toinen metsänomistaja arvostaa metsästä saatavia ansiotuloja, kun toinen sen arvoa maailmaa sekä virkistävää vaikutusta. Metsistä tulee pitää huolta käytännössä joko palkatun henkilön tai metsänomistajan avulla. Metsänomistaja voi joutua pohtimaan myös muitakin metsäänsä koskevia asioita kuten metsien ja metsäkohteiden suojelua, kaavoitusasioita, maanvuokrausta sekä mahdollisesti jokamiehenoikeuksia. Metsänomistaja harvoin pärjää vain metsästä saaduilla ansioilla, vaan ne ovat usein sivutuloja.

Arvojen ja tavoitteiden monipuolistuessa metsänomistajakunnan palvelu- ja neuvontatarpeen määrä ja laatuvaatimus on kasvamassa. Metsänomistajille on monia palveluita tarjolla metsien hoitoon. Metsänomistajien keskiikä on noin 60 vuotta, jolloin heille on ehtinyt kertyä tietotaitoa metsäasioista. Tässä opinnäytetyössä keskitytään selvittämään nuoremman metsänomistajasukupolven palvelutarvetta ja välineitä.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää nuoremman metsänomistajakunnan palvelutarvetta Salon seudun alueella sekä minkälaisia palveluita ja välineitä he tarvitsevat. Tavoitteena oli selvittää, mitä välineitä käyttäen nuoret metsänomistajat haluavat saada palveluita metsäsektorilta. Opinnäytetyö selvittää myös, minkälaisia muutoksia on tapahtunut palvelun saamiseen. Lisäksi opinnäytetyössä selvitetään, ovatko nuoret metsänomistajat jo käyttäneet metsänhoidollisia palveluita sekä miten he kokevat nuorten metsänomistajien palvelutarpeen. Toimeksiantoa työlle ei ole. Opinnäytetyö pyrkii vastaamaan kysymyksiin, mitä palveluja nuori metsänomistaja tarvitsee ja haluaa sekä mitä välineitä käyttäen metsänomistaja haluaa saada palvelua metsäsektorilta.

Työn teoriaosuus koostuu metsänomistusmuodoista, metsänomistuksen tunnusluvuista, suomalaisten metsänomistajien ikärakenteesta ja metsällisistä palveluista. Tämän jälkeen esitellään tarkemmin opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja kysymykset. Opinnäytetyön tutkimuksellisessa osiossa avataan tärkeimmät tutkimukselliset käsitteet. Tutkimuksen tulokset esitellään omassa luvussaan tutkimuksen toteutuksen käsittelyn jälkeen. Lopuksi opinnäytetyössä on johtopäätökset ja pohdinta -luku.

2 METSÄNOMISTUS SUOMESSA

Suomalaiset metsät ovat säilyneet pääosin yksityishenkilöiden omistuksessa. Tällä tarkoitetaan tavallisten yksityishenkilöiden ja perheiden omistusta. Yksityisten metsänomistajien lisäksi metsätalouteen tarkoitettua maata omistaa osiltaan valtio, metsäteollisuuden yhtiöt, kunnat, seurakunnat sekä yhteisöt. (Leppänen & Torvelainen 2015, 3.)

Suurin metsänomistajaryhmä on yksityiset metsänomistajat. He omistivat 376 000 vähintään yhden hehtaarin kokoisen metsätilakokonaisuuden vuoden 2013 vaihtuessa. Todellinen metsänomistajien lukumäärä oli kuitenkin noin 685 000 henkilöä, sillä metsätilakokonaisuudella on yleensä useampi omistaja. Metsätilakokonaisuudella tässä kohtaa tarkoitetaan saman metsänomistajan tai -ryhmän metsäkiinteistöjä. Metsätilakokonaisuudet lasketaan yhdeksi yksiköksi, vaikka metsäpalstat olisivat eri paikoissa. Metsätilat omistetaan usein yhdessä puolison kanssa, yhtymän osakkaana tai kuolinpesän jäsenenä. (Leppänen & Torvelainen 2015, 3.)

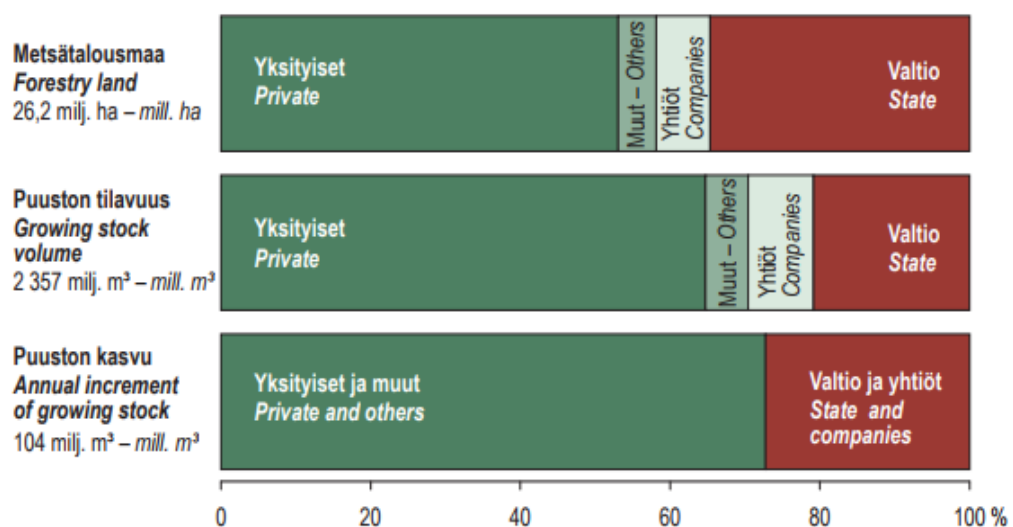
Metsämaakiinteistöön omistajuuteen liittyy lisäksi myös sen hallintaoikeus. Henkilö voi siis omistaa metsää, mutta sen hallintaoikeus voi olla toisella henkilöllä. Tyypillisesti tällainen tilanne voi kehittyä metsätilan luovutuksessa hallintaoikeuden pidättämisellä tai testamentin määräyksestä. Hallintaoikeuden hallitsija on metsätalouden harjoittaja, ei suinkaan varsinainen omistaja. Yleensä hallintaoikeuden haltija on myös omistaja. (Suomen Metsäkeskus 2014.)

Metsätilan omistus ja metsätalouden harjoittaminen on jatkumo, jossa sen omistaja vaihtuu aika ajoin. Suomalaiselle metsätaloudelle on tyypillistä, että metsätilat säilyvät suvussa seuraavalle sukupolvelle. Joissain tapauksissa metsätilat voidaan siirtää suoraan lapsenlapsille. Tällaisessa tapauksessa metsä siirtyy seuraavalle sukupolvelle usein lahjana, perintönä tai sukulaiskaupalla. Suomalainen metsänomistaja 2010 -tutkimuksen mukaan vastaajista 45 prosenttia oli saanut metsätilan perintönä tai lahjana, 41 prosenttia olivat ostaneet tilan vanhemmilta tai sukulaisilta ja 15 prosenttia oli ostanut tilansa vapailta markkinoilta. (Hänninen, Karppinen & Leppänen 2011, 38.)

2.1 Metsänomistus lukuina

Suomen maapinta-alasta (86 %) 26,2 miljoonaa hehtaaria katsotaan kuuluvaksi metsätalousmaaksi. Tästä suunnilleen 20,3 miljoonaa hehtaaria soveltuu puuntuotantoon. Tähän lukuun on laskettu kitumaat, joutomaat sekä suot. (Kaila & Ihalainen 2014, 33.)

Yksityismetsänomistajat, mukaan lukien henkilöyhtymät, perikunnat, toiminimet ja vastaavat, ovat merkittävin metsänomistajaryhmittymä Suomessa. Heidän omistamansa metsätalousmaa kattaa 53 prosenttia Suomen metsämaasta. Tämä tarkoittaa 65 prosenttia metsien puuston kokonaistilavuudesta. Suomen valtio omistaa 35 prosenttia puuntuotantoon käytettävästä metsätalousmaasta, tarkoittaen 21 prosenttia puun kokonaistilavuudessa. Tämä ilmiö johtuu valtion maiden sijainnista Pohjois-Suomessa, missä puustolle oleelliset kasvutekijät eivät ole niin suotuisat kuin Etelä-Suomessa. Jäljelle jäävä metsätalousmaan loppuosuus kuuluu pienimmille omistajille eli yhtiöille (7 %), kunnille, seurakunnille sekä muille omistajajyhteisöille (5 %). Puuston kokonaistilavuudessa yhdeksän prosenttia kasvaa yhtiön mailla ja kuusi prosenttia muilla omistajilla. (Kaila & Ihalainen 2014, 35.) Kuvassa 1 nähdään metsätalousmaan osuus, puuston tilavuus sekä puuston vuotuinen kasvu metsäomistajaryhmittäin.

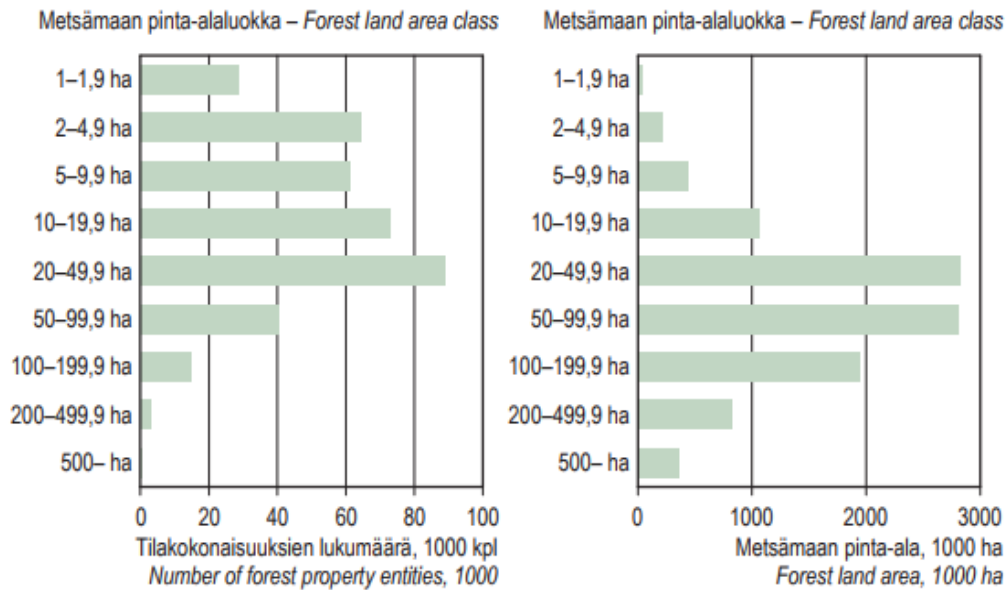

Kuva 1. Omistajaryhmien osuudet metsätalousmaasta, puuston tilavuudesta ja kasvusta (Kaila & Ihalainen 2014, 41).

Metsätilastollisessa vuosikirjassa 2014 käsitellään metsätilojen kokoja-kaumaa verohallinnon vuonna 2012 tuottamien verotietojen mukaan. Tätä kautta pystytään selvittämään metsätilojen metsäomistajaryhmien jakautumista tarkemmin. Verotiedoista kootut pinta-alat eroavat valtakunnan metsien inventointien tiedoista. (Kaila & Ihalainen 2014, 35.)

Yksityiset metsänomistajat omistivat yli kahden hehtaarin metsätiloja vuonna 2012 yhteensä noin 346 400 tilaa. Yksin tai puolisonsa kanssa näistä tiloista omistettiin 255 000, verotusyhtymien omistuksessa oli 50 000 sekä kuolinpesäomistuksia oli 41 000. Yksityisten henkilöiden omistuksessa olevat tilat olivat kooltaan keskimäärin 30,3 hehtaarin kokoisia. Lukumäärällisesti 20–50 hehtaarin kokoisia tiloja omistettiin eniten. Isot yli sadan hehtaarin metsätilat, olivat vain viisi prosenttia kaikista tiloista, mutta niiden

osuus koko metsäalasta oli merkittävämpi jopa 30 prosenttia. (Kaila & Ihalainen 2014, 35.) Seuraava kuva esittelee (kuva 2) yksityishenkilöiden omistamia metsätilakokonaisuuksia kokoluokittain vuonna 2012.

Kuva 2. Yksityishenkilöiden omistamien metsätilakokonaisuuksien lukumäärä ja pinta-ala metsätilakokonaisuuksien kokoluokittain 2012 (Kaila & Ihalainen 2014, 44).

2.2 Metsäomistusmuodot

Yleisimmin metsää omistetaan yksin tai aviopuolison kanssa yhdessä. Puolisoilla voi olla omia metsäomistuksia jaetun metsäomaisuuden lisäksi. Mikäli osapuolet omistavat omat tilansa, voidaan heidät käsitellä verotuksessa yhdeksi metsätalouden harjoittajaksi. He myös antavat vuosittain vain yhden veroilmoituksen, usein ehtona tälle on kuitenkin, että tilat sijaitsevan saman kunnan alueella. Halutessaan aviopuolisot voivat kuitenkin harjoittaa metsätaloutta myös itsenäisesti. Avopuolison kanssa jaettu metsätila omistajuus käsitellään yleisemmin yhtymänä. Mikäli parilla on yhteinen lapsi, verotuskäytäntö on vastaava kuin avioparilla. (Tapio 2015, 9.)

Metsätilan omistusmuotona on yhtymä, kun metsätilan metsänomistajia eli osakkaita on enemmän kuin kaksi. Tavallisimmin yhtymän osakkaat ovat vanhemmat lapsineen tai sisarukset keskenään jaetulla yhteisellä metsätilaomaisuudella. Päätökset metsätalouden harjoittamisesta tehdään yksimielisesti. Omaisuus on jaettu osakkaiden kesken murtolukuina. Metsätalouden harjoittamisesta saatu tuotto jaetaan tämän murtoluvun mukaisesti osakkaiden kesken. (Tapio 2015, 9.)

Metsänomistajan menehtyessä hänen metsäomistajuudestaan tulee kuolinpesä. Kuolinpesää hallinnoi jatkossa henkilöt, joilla on oikeus osallistua

menehtyneen henkilön omaisuuden yhteishallintoon. Nämä henkilöt ovat yleensä perheen leski ja perilliset, siis lapset. Kuolinpesä on käytännössä vain väliaikainen metsänomistusmuoto ennen perinnönjakoa. Kuolinpesän nimissä voidaan kuitenkin harjoittaa metsätaloutta. Niin kuin yhtymässä, päätöksenteko kuolinpesässä metsätalouden harjoittamisesta on oltava yksimielistä. (Tapio 2015, 9.)

Yhtenä metsänomistusmuotona on yhteismetsä. Tällä tarkoitetaan, että sijainniltaan yhdessä olevia metsätiloja on yhdistetty yhteismetsälain 5 §:n mukaisesti. Yhdistettyjen kiinteistöjen omistajat saavat osuuksia yhteismetsästä tilustensa mukaisesti. Yhteismetsän voi yksi metsänomistaja perustaa, edellyttäen että hänellä on kaksi tai useampi rekisteröityä tilaa. Sukupolvenvaihdos tilanteessa yhteismetsä voi olla hyvä ratkaisu, jotta metsätila säilyy yhteisenä. (Kiviniemi & Havia 2011, 244–245.)

3 SUOMALAISTEN METSÄNOMISTAJIEN IKÄRAKENNE

Metsäntutkimuslaitos on tehnyt metsänomistajatutkimuksia 1970-luvulta lähtien. Viimeisin tutkimus tehtiin vuonna 2009. Hännisen ym. (2011, 3) kokoaman tutkimuksen mukaan metsänomistajarakenne jatkaa muutostaan. Nopeasti kasvava keski-ikä, maatalousyrittäjien vähentyminen sekä eläkeläisten osuuden kasvu ovat merkittäviä osia metsäomistajarakenteen muutoksessa. Tässä työssä käytetään pääasiassa Metsäntutkimuslaitoksen metsänomistajatutkimusta suomalaisen metsänomistajarakenteen havainnollistamiseksi.

Hännisen ym. (2011, 23.) mukaan suomalaisten metsänomistajien keski-ikä oli 60 vuotta. Näistä 48 prosenttia oli vähintään 65 vuotiaita. Näistä metsänomistajista jo eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 70 vuotta. Vähintään 65-vuotta täyttäneistä metsänomistajista suurin osa asui kaupungeissa.

Vähän alle puolet, 42 prosenttia metsänomistajista asuivat vakinaisesti tilallaan. Tyypillistä oli asua metsätilan läheisyydessä mitä isomman metsätilan omisti. Maatalousyrittäjät asuivat selvästi useammin maaseudulla kuin muut metsäomistaja ryhmät. Iältään maatalousyrittäjät olivat myös nuorempia muihin metsäomistajaryhmiin verrattuna. Alle 55 vuotiailla oli keskimäärin isoimpia metsätiloja. Metsätilan koon kasvaessa huomattiin myös metsänomistajan keski-ikänsä laskevan hieman. Metsätilan ollessa yhteisomistuksessa puolison kanssa, sen hoidosta vastasi useimmiten mies. (Hänninen ym. 2011, 17–22.) Seuraavassa taulukossa 1 (s.6) esitellään tarkemmin metsänomistajia ja heidän asuinpaikkoja.

Taulukko 1. Metsänomistajien asuinpaikka vuonna 2009 (Metsäntutkimuslaitos 2011, 23).

Metlan työraportteja 208

<http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2011/mwp208.htm>

Taulukko 11. Metsänomistajien asuinpaikka vuonna 2009.

	Maaseutu (haja- asutusalue)		Taajama tai pieni kaupunki		Kaupunki, > 20 000 as.		Yht.
	% metsänomistajista		% metsäalasta				
Ammattiasema (n= 5 885)							
Palkansaaja	45	49	23	21	33	30	100
Maatalousyrittäjä	90	91	6	4	4	5	100
Muu yrittäjä	54	55	16	16	30	28	100
Eläkeläinen	51	58	21	19	28	23	100
Muu	46	43	20	20	35	38	100
Omistajan ikä, vuotta (n= 5 445)							
–44	60	65	16	14	25	21	100
45–54	60	68	18	16	22	17	100
55–64	53	62	19	16	28	23	100
65–74	50	58	21	17	29	26	100
75–	55	65	19	16	26	20	100
Tavoiteryhmä (n= 4 967)							
Monitavoitteiset	68	76	16	12	16	12	100
Virkistyskäyttäjät	39	45	23	20	38	35	100
Metsästä elävät	65	72	16	14	19	13	100
Tal. turvaa korostavat	51	56	17	15	32	29	100
Epätietoiset	36	35	24	24	40	42	100
Metsäala, ha (n= 5 986)							
5–9,9	45	45	20	20	35	35	100
10–19,9	52	53	19	19	29	28	100
20–49,9	58	58	21	21	22	21	100
50–99,9	65	65	15	15	20	20	100
100–	76	77	9	8	15	15	100
Tilan hallinta (n= 5 983)							
Perheomistus	59	69	18	14	24	18	100
Yhtymä	45	48	22	20	33	32	100
Perikunta	46	50	23	21	32	29	100
Kaikki (n= 5 986)	55	64	19	15	26	21	100

3.1 Sukupolvenvaihdos

Sukupolvenvaihdos voidaan tehdä metsänomistajan puolelta aktiivisesti luovuttamalla metsätila kaupan, lahjan tai testamentin kautta tai passiivisesti luovuttamalla se perintönä. Metsäomistajuuden vaihtuessa nuoremmalle sukupolvelle on monia asioita, joita pitää ottaa huomioon. Sukupolvenvaihdokset ovatkin tapauskohtaisia, joissa tulee suunnitella tilan siirtymä tarkasti ja tarkoituksenmukaisesti. Metsätilan taustatiedot auttavat sekä luopujaa että jatkajaa omistajavaihdoksessa. Tietojen lisäksi vaihdoksessa tarvitaan erilaisia asiakirjoja ja dokumentteja. Nämä dokumentit ovat seuraavat: lainhuutotodistus, rasiustodistus, kiinteistörekisteriote sekä

kiinteistörekisterin karttaote tulee olla käytettävissä. Näiden lisäksi usein metsätilasta selvitetään sen kaavoitustilanne ja arvo. Ajantasainen metsäsuunnitelma on myös hyödyllinen, varsinkin jatkajalle suunniteltaessa tulevia metsänhoitotöitä ja saatavia hakkuutuloja. (Kiviniemi & Havia 2017, 47–48.)

Sukupolvenvaihdoksessa luopujan näkökulma ja hänen tavoitteensa ovat merkittäviä koko sukupolvenvaihdoksesta ja jatkajasta. Varsinkin kun sukupolvenvaihdos tehdään luopujan elinaikana. Luopujan täytyy miettiä, haluaako hän varmistaa jatkajalle suurimman mahdollisen metsävähennyksen vai korostetaanko luopujalle tulevia myyntituloja. Suvun metsäomaisuuden jatkuminen ja siitä hyvä huolehtiminen tulevaisuudessa voi olla yksi tavoite luopujalle. Luopujan puolisoa ei tule unohtaa mahdollisen kuoleman sattuessa. Tietämättömyyttä ja suunnitelmattomuutta tulisi välttää. (Kiviniemi & Havia 2017, 16–18.)

Tämän jälkeen on päätettävä jatkaja tai jatkajat, onko uusia omistajia yksi vai useampi. Mikäli halukkaita jatkajia on useita, on päätettävä myös metsätilan omistustapa. Metsätilan sukupolvenvaihdoksesta voi kehittyä herkemmin myös kiistatilanne, mikäli tilan jatkajia on useampi. Tilanteesta tulee keskustella tilasta kiinnostuneiden kesken ennakkoon. Vaihtoehtoisesti voidaan myös jättää yksi sukupolvi välistä, mikäli luopujan lapset ovat jo iäkkäitä tai heitä ei metsäomistajuus jostakin syystä kiinnosta. Tila voidaan myös myydä kiinnostuneelle vapailla markkinoilla. (Kiviniemi & Havia 2017, 18–24.)

3.2 Nuori metsänomistaja

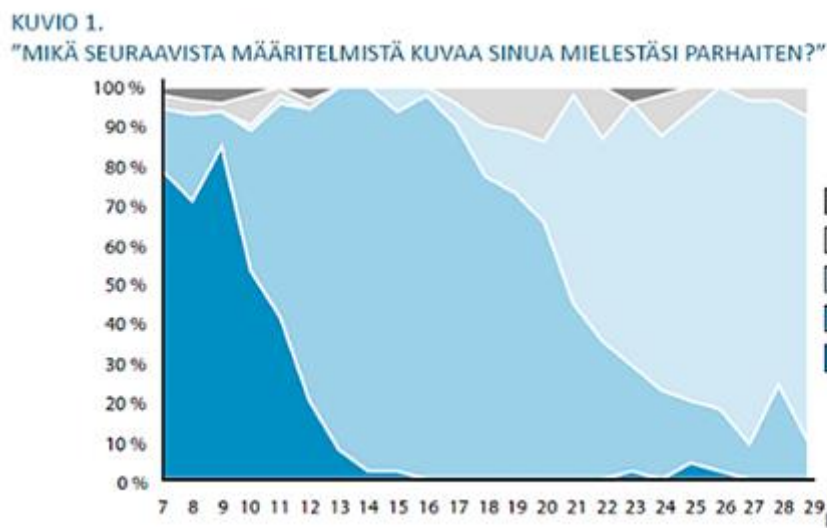
Muutoksia tulevaisuuden metsänomistajissa on ennakoitu Pellervon tutkimuslaitoksen raportissa ”Suomalaisen metsänomistajan profiili vuonna 2030”. Tutkimus perustuu metsänomistajiksi tulleiden suomalaisten sekä 15–25-vuotiaiden nuorten haastatteluihin ja postikyselyihin. Huomattavimpia muutoksia havaittiin metsäomistajien keski-ikä laskussa 60 vuodesta noin 52–54 vuoteen. Myös maanviljelijöiden lukumäärä vähentyi 16 prosentista noin 5 prosenttiin. Kaupungeissa asuvien metsänomistajien määrä kasvoi 26 prosentista 50–60 prosenttiin. Keski-ikä laskiessa korkea eläkeläisten osuus väheni metsäomistajakunnassa. (Rämö, Mäkijärvi, Toivonen & Horne 2009, 1.)

Metlan työraportti 208 ”Suomalainen metsänomistaja 2010” käsittelee haastatteluun vastanneita seuraavilla ikäluokilla: –44, 45–54, 55–64, 65–74 sekä 74–. Nuorimman ikäluokan metsänomistajista 60 prosenttia vastasivat asuinpaikakseen maaseudun, 16 prosenttia taajaman tai pienen kaupungin ja 25 prosenttia kaupungin, jossa enemmän kuin 20 000 asukasta. Vaikka luokitus on suunniteltu vastaamaan metsänomistajarakennetta, nuorin metsäomistajaryhmä käsittää kaikki alle 44-vuotiaat metsänomistajat. Näin ollen kaikista nuorimmat metsänomistajat jäävät tutkimuksessa erittelemättä. (Hänninen ym. 2011, 23.)

Nuoreksi henkilöksi määritellään kotimaisen kielitoimiston sanakirjan mukaan ihminen, jolla on vähän ikää. Nuoreksi määritellään myös ihminen, joka on elänyt vain vähän aikaa. Esimerkki sanakirjasta on *”hän on liian nuori asumaan yksin”*. (Kielitoimiston sanakirja 2017.)

Nuoren metsänomistajan määrittely ei ole itsestään selvää. Nuoruudelle käytetään erilaisia määrittelyjä eri tahojen ja kulttuurien kesken. Suomen nuorisolain, L.21.12.2016/1285, mukaan nuori määritellään alle 29-vuotiaaksi (Nuorisolaki 1285/2016 § 3). Yhdistyneet kansakunnat (YK) ovat määrittäneet nuoruuden ikäluokan mukaan, joka käsittää 15–24-vuotiaat. (Pihlmaa 2017.) Suomen tilastokeskuksella ei ole nuoruudelle määritelmää, vaan käsittelee tilastojaan ikäluokittain (Tiainen 2018).

Nuoruuden määritelmän ikärajaa on koitettu myös selvittää haastattelututkimuksella Valtion nuorisosiain neuvottelukunnan, Nuorisotutkimusverkoston sekä Valtion liikuntaneuvoston yhteistyönä vuonna 2013. Tutkimuksessa haastateltiin 7–29-vuotiaita nuoria. Tutkimuksessa kysyttiin (n=1205) vastaajilta kokevatko nämä itsensä lapsiksi, nuoriksi vai aikuisiksi. Tiivistettynä vastaajien mielestä nuoruus alkaa 10-vuotiaasta ja loppuu 20 ikävuoteen. (Myllyniemi 2013, 14–17.) Kuvassa 3 esitellään nuorten vapaa-aikatutkimuksen vastauksia.

Kuva 3. Nuorten vapaa-aikatutkimuksessa kuvattu nuoruuden määrittely (Valtion nuorisoneuvosto 2013)

4 METSÄLLISET PALVELUT

Metsäsuunnitelman teettäminen on hyvä ensimmäinen askel metsänomistajuuteen, mikäli ei tunneta metsätilan puustotietoja. Metsäsuunnitelma toimii oppaana metsänomistajalle. Siinä kerrotaan tilakohtaisesti puustotiedot, metsänhoitotarpeet sekä puunmyyntimahdollisuuksista. Metsäsuunnitelma sisältää tilan kartat sekä kuviokohtaiset tiedot metsästä. Mukaan lukien tiedot arvokkaista luontokohteista. Metsäsuunnitelma tehdään seuraavalle kymmenvuotiskaudelle kerrallaan ja se ennakoitällä ajalla puuston kehittymistä. (Metsänhoitoyhdistys n.d.a.) Metsätilan ominaisuuksia voidaan selvittää myös maksutta esimerkiksi Metsäkeskuksen tuottamalla Metsään.fi-palvelulla, joka on maa- ja metsätalousministeriön rahoittama verkkovälityksellä toimiva palvelu. (Metsään.fi 2017.)

Metsien hoito voidaan jakaa karkeasti kahteen osaan: uudistamiseen ja kasvattamiseen. Uudistamisvaiheessa pääpaino on uuden metsikön perustamisessa ja taimikonhoidossa. Uudistushakkuun jälkeen käsittelyalaa velvoittaa uudistamisvelvoite. Metsälaisissa määritetyssä uudistamisvelvoitteessa lain henkenä on, että alalle saadaan uusi taimikko viimeistään 10–25 vuoden jälkeen päättyneestä päätehakkuusta (Metsälaki 1093/1996 § 8). Kasvatusvaiheessa tarkoituksena on edistää puustopääoman kasvua ja kehitystä. (Rantala 2016, 46.)

4.1 Metsänhoitoon liittyvät palvelut

Uuden metsäalan uudistaminen voi sisältää uudistusalan raivauksen. Siinä uudishakkuun jälkeen jäänyt pieni arvoton puusto poistetaan maanmuokkauksen ja istutustyön tieltä. Tämä toimenpide on voitu tehdä myös ennakokoraivauksena, joka suoritetaan ennen varsinaista metsäalan hakkuuta. (Metla 2008.)

Ennen uusien taimien istutusta tehdään maanmuokkaus. Maanmuokkaus parantaa istutettavien taimien kasvuolosuhteita ensimmäisille vuosille. Maanmuokkauksessa metsän pintakerros eli humuskerros käännetään niin, että sen alla oleva kivennäismaa paljastuu. Tähän taimi on helpompi istuttaa ja sillä on enemmän kasvutilaa. Maanmuokkaus myös suojaa istutettua tainta tietyiltä tuholaisilta esimerkiksi tukkimiehentäiltä sekä myyriltä. (Metsänhoitoyhdistys n.d.b.)

Kun istutusala on muokattu, sinne hankitaan istutettavat taimet tai siemenet. Taimenet sekä siemenet metsänomistaja voi hankkia metsäpalveluyrittäjän tai metsänhoitoyhdistyksen kautta. Metsänomistaja voi myös hankkia taimenet tai siemenet suoraan niitä tuottavilta tarhoilta. Myös metsäyhtiöiden kautta taimien ja siementen hankinta onnistuu. (Mielikäinen 2008, 169–171.)

Metsän istutus sopii kaikenlaisille kasvupaikoille ja erilaisille tilanteille. Istutuksessa istutettavat taimet asetetaan paljastuneeseen kivennäismaahan pääasiassa pottiputkella eli taimien istutukseen tarkoitetulla työkalulla. Metsänistutus on myös metsänomistajalle sopiva työmuoto, mutta sekin voidaan suorittaa ostetun palvelun kautta. Mikäli metsänomistaja päättää istuttaa itse, saa tämä opastusta työhön palveluntarjoajalta. Kylvä sopii paremmin karuimmille kasvupaikoille, jossa hitaasti kasvavat kylvötaimet saavat kasvaa ilman rehevää pintakasvillisuutta. Kylvä on männyn istutukseen tyypillinen istutustapa. Nykyään kylvä tapahtuu koneellisesti muokkauksen yhteydessä. Etuna koneellisessa kylvässä on sen vaivattomuus sekä alhainen kustannus. (Mielikäinen 2008, 160.)

Metsän uudistamiseen kuuluu myös perustetun taimikon seuranta ja hoito. Käytännössä tämä on taimelle haitallisen kasvillisuuden ja puuston poistaminen. Heinäyksessä voidaan polkea taimia haittaava heinä maahan tai vaihtoehtoisesti sitä voidaan torjua myös kemiallisesti. Taimikon perkauksessa työkaluna on raivaussaha, jolla katkotaan taimia haittaava puuvartinen lehtipuu kasvillisuus. Perkaus olisi hyvä tehdä, kun lehtipuusto on istutustaimien korkuista. Varsinaisessa taimikonhoidossa taimikko harvennetaan sopivaan taimitiheyteen. Taimikonhoidossa pyritään poistamaan huonolaatuisia puita. Metsänomistaja voi itse tehdä aikaisemmin mainitut toimenpiteet, mutta taimikon harvennuksessa tulee olla enemmän tietoa poistettavien puiden valinnasta sekä sopivasta taimikon tiheydestä. (Metsänhoitoyhdistys n.d.c.)

4.2 Puukauppaan liittyvät palvelut

Kasvatusvaiheen näkyvimmit toimenpiteet ovat metsän harvennukset. Kuten uudistushakkuissa, myös kasvatushakkuissa metsälaki tulee ottaa huomioon. Kasvatushakkuissa hakkuu tulee toteuttaa jäävän puuston eduksi, niin että puustoa jää riittävästi. (Metsälaki 1093/1996 § 5.) Kasvatushakkuiden ajankohta ja harvennuksen voimakkuus riippuu puuston pohjapinta-alasta tai runkoluvusta sekä valtapituuden yhdistelmästä. Harvennushakkuut, väljennyshakkuut ja ylispuiden poisto kuuluvat kasvatushakkuisiin. (Metla 2008.)

Merkittävin palveluntarjoaja metsänomistajille on metsänhoitoyhdistykset. Heidän palvelunsa kattavat niin aikaisemmin mainitut metsänhoidolliset kuin puukauppa asiatkin. Puukaupassa he auttavat puunmyyntisuunnitelman laadinnassa ja puukaupparjouksien välittämisessä sekä vertailussa. Vaihtoehtoisesti metsänhoitoyhdistys voi tehdä puutavaran myynnin kokonaan metsänomistajan puolesta valtakirjakaupalla. Metsänhoitoyhdistys myös valvoo varsinaista puunkorjuuta, runkojen katkontaa ja puutavaran mittoja. Metsänomistajien neuvonta, koulutus ja työnopastus metsäasioissa kuuluvat myös heidän palveluihinsa. Näistä varsinkin metsäasioiden veropalvelut, sukupolvenvaihdosasiat sekä metsäomaisuuden hallintaan liittyvä neuvonta on merkittävässä osassa. (Rantala 2016, 27–28.)

4.3 Metsätilan kunnossapitoon liittyvät palvelut

Metsänhoidon ja puukaupan lisäksi metsänomistaja voi tarvita muitakin palveluita metsätalouden harjoittamiseen. Tällaisia palveluita voi olla metsänlannoitus, jossa pyritään korjaamaan metsämaan maaperän ravinnetasapainoa. Tällöin saadaan puustolle paremmat kasvuolosuhteet ja järeämpää puustoa. Kunnostus ojituksessa kunnostetaan vanhat ja tukkeutuneet ojat avaamalla ne uudelleen kaivurilla, jolla varmistetaan metsän kiertävä vesitalous. (Metsänhoitoyhdistys n.d.d.)

Päästäkseen metsätalolle on myös pidettävä huolta sinne johtavista metsäteistä. Kunnossa olevat metsätiet helpottavat metsätöiden tekoa ja lyhentävät lähikuljetusmatkaa sekä varmistavat puiden mahdollisen haun myös tukkiautolla. Puunostajat voivat maksaa leimikosta paremmin kuin metsätiet leimikolle on kunnossa. (Metsänhoitoyhdistys n.d.e.)

4.4 Metsänhoitoyhdistykset

Suomalaisten metsänomistajien tukena ja avustavana järjestöinä ovat toimineet metsänhoitoyhdistykset, joiden toiminta perustuu niistä säädettyyn lakiin (Metsänhoitoyhdistyslaki 534/1998). Lakisääteiseksi metsänhoitoyhdistysten toiminta tuli vuonna 1950, vaikka vapaaehtoisia metsänhoitoyhdistyksiä perustettiin jo 1900-luvun alussa. Metsänhoitoyhdistys on metsänomistajien hallinnoima yhteisö, joka toimii metsänomistajien rahoituksen lisäksi liiketoimintansa tuotoilla. Metsänhoitoyhdistykset ovat ainnutlaatuinen etujärjestö, jollaista ei muualta maailmasta löydy. Metsänhoitoyhdistysten tarkoituksena on edistää asiakkaidensa harjoittamaa metsätaloutta. Metsänhoitoyhdistykset auttavat metsänomistajia metsään liittyvissä taloudellisissa, ekologisissa ja sosiaalisissa asioissa. Yhdistykset edistävät kestävästä metsien hoitoa sekä valvovat jäsentensä etuja. (Viitala 2006, 16.) Metsänhoitoyhdistys on kattavin toimija neuvonta-asioissa (Rantala 2016, 25).

Metsänhoitoyhdistysten tehtäviin sisältyy useita toimenpiteitä. Metsänhoitoyhdistyksen tulee tarjota toimialueensa metsänomistajille niitä palveluja, joita he tarvitsevat metsätalouden harjoittamiseen. Lisäksi metsänhoitoyhdistyksen tulee järjestää metsänomistajille käytettäväksi asian-tuntijapalvelua ja -opastusta metsätalouden saralla. Nykyään vapaaehtoisen metsänhoitomaksun maksaneita tulee metsänhoitoyhdistyksen kohdella tasa-arvoisesti, eikä asettaa puunostajia omilla toimillaan eriarvoon metsänomistajan silmissä. (Metsänhoitoyhdistyslaki 534/1998.)

Metsänhoitoyhdistyksen toiminnasta päättää metsänomistajien valitsema valtuusto, jonka metsänomistajat valitsevat vaaleilla. Valtuusto päättää yh-

distyksen toimintaa ja palveluita käsittelevät asiat. Helmikuussa, 2018, toiminnassa olevia metsänhoitoyhdistyksiä oli 70 kappaletta. (Metsänhoitoyhdistys n.d.f; Metsänhoitoyhdistys n.d.g.)

4.5 Muut palveluntarjoajat

Metsänomistajilla on vapaus valita, minkä metsäalan toimijan palveluita käyttävät. Metsänhoitoyhdistyksen, Otso Metsäpalvelut, Stora Enso, UPM sekä Metsä Group ovat merkittäviä palveluntarjoajia metsäasioissa. Nämä toimijat tarjoavat metsätöihin, puukauppaan, ojituksiin ja veroneuvontaan liittyviä palveluja. (Rantala (toim.) 2016, 25.)

Isoilla metsäalan toimijoilla on tapana solmia pysyviä asiakassuhteista metsänomistajiin erilaisilla yhteistyösopimuksilla. Sopimuksella metsäyhtiö lupautuu ostamaan metsänomistajalta hakkuusuunnitteen mukaisen määrän vuosittain ja metsänomistajalle tästä voidaan tarjota hintatakuu tai erilaisia bonuksia. Kanta-asiakasohjelmat vaihtelevat yrityksittäin. (Rantala (toim.) 2016, 33.)

Metsäyhtiöt ovat ottaneet käyttöön netin välityksellä käytettävät applikaatiot puukauppaan ja metsäomaisuuden hallintaan. Applikaatiot on usein tarkoitettu kyseisen yrityksen kanta-asiakkaille tai vaihtoehtoisesti maanomistajille. Applikaatiot voivat sisältää metsätilan metsäsuunnitelman, puukaupan ja mittaustodistusten tiedot, asiakastilin bonukset tai saldon sekä muita palveluita ja tietoja. (Stora Enso Metsä n.d.)

5 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITE JA -KYSYMYKSET

Opinnäytetyössä tarkoituksena on selvittää nuoremman metsänomistajakunnan palvelutarvetta Salon seudun alueella. Opinnäytetyössä selvitetään myös minkälaisia palveluita ja välineitä he tarvitsevat.

Tässä opinnäytetyössä tavoitteena on selvittää mitä välineitä käyttäen nuoret metsänomistajat haluavat saada palveluita metsäsektorilta. Opinnäytetyö selvittää myös, onko tapahtunut muutoksia palvelun saamiseen aikaisempaan verrattuna. Lisäksi opinnäytetyössä selvitetään, onko nuoret metsänomistajat jo käyttäneet metsänhoidollisia palveluita sekä miten he kokevat nuorten metsänomistajien palvelutarpeen. Tämä opinnäytetyö toteutetaan kvalitatiivisena tutkimuksena. Toimeksiantoa työlle ei ole.

Tutkimuskysymykset:

1. Mitä palveluja nuori metsänomistaja tarvitsee ja haluaa?
2. Mitä välineitä käyttäen metsänomistaja haluaa saada palvelua metsäsektorilta?

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tässä luvussa selvitetään, kuinka tämän opinnäytetyön tutkimuksellinen osuus on toteutettu. Luvun alussa kerrotaan tutkimuksen kohderyhmästä ja millä perusteella se on valittu. Tämän jälkeen selitetään tutkimuksessa käytetyistä tutkimusmenetelmistä. Tutkimuksen lähtökohtia avataan myös. Luvun lopussa kerrotaan tutkimuksessa käytetystä kyselylomakkeesta ja tutkimusaineiston analyysistä. Lopuksi paneudutaan tutkimuksen luotettavuuteen sekä eettisyyteen.

6.1 Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkimuksen kohderyhmänä on nuoret metsänomistajat Salon seudun alueelta. Nuorilla metsänomistajilla tarkoitetaan tässä tutkimuksessa alle 35-vuotiaita ihmisiä. Salon seudun alueeseen luetaan tässä tutkimuksessa kuuluvaksi seuraavat kunnat: Salo, Somero, Marttila, Koski Tl ja Paimio.

Tutkimuksen otannaksi valittiin Salon seudun alueen tietyn ikäiset metsänomistajat, joilla on vähintään 10 hehtaarin omaisuus metsämaata. Otannan perusteluna on pääasiassa tutkijan oma mielenkiinto tutkimusaiheeseen. Otannan laajuus halutaan pitää sopivan kokoisena, jotta tutkimuksen tavoite täytyy sekä ettei aineiston keruusta tule liian työläs.

6.2 Tutkimusmenetelmät

Tämän tutkimuksen kyselylomake rakennettiin määrällisen tutkimuksen periaatteiden mukaisesti. Tutkimukselle asetettiin tavoitteeksi saada 60 puhelinhaastattelua. Tutkimuksessa käytettiin laadullisen tutkimuksen tapaan tiedonkeruumenetelmänä puhelinhaastattelua, joka sisälsi avoimia haastattelukysymyksiä.

Määrällisen eli kvantitatiivisen tutkimuksen tekoon tarvitaan suuri ja edustava otos. Määrällisen tutkimuksen periaatteisiin kuuluu, että kysymyksiin haetaan vastauksia lukumäärään ja prosenttiosuuksiin peilaten. Aineiston keruumenetelmänä on usein standardoitu tutkimuslomake, jossa on valmiit vastausvaihtoehdot. Määrällisessä tutkimuksessa on tärkeää, että asiat kuvataan numeraalisesti ja tuloksia havainnollistetaan taulukoilla ja kuvioilla. Tutkimus tuloksilla pyritään yleistämään tutkittu asia. Määrällisellä tutkimuksella saadaan kartoitettua olemassa oleva tilanne, mutta sillä ei pystytä selvittämään, mikä tilanteeseen on johtanut. (Heikkilä 2014, 15.) Tässä tutkimuksessa on 61 vastaajan otos. Puhelinhaastattelun tutkimuslomakkeessa on joissakin kysymyksissä valmiita vastausvaihtoehtoja. Näistä saatuja vastauksia havainnollistetaan tutkimustuloksissa taulukoilla ja kuvilla.

Laadullisessa eli kvalitatiivisessa tutkimuksessa keskitytään ymmärtämään tutkimuskohdetta ja selittämään sen käyttäytymistä. Laadullisessa tutkimuksessa tutkittava perusjoukko on pienempi kuin määrällisessä menetelmässä, mutta sen tuloksia pyritään tutkimaan tarkemmin. Laadullisella tutkimuksella pyritään selvittämään vastauksia kysymyksiin: miksi, miten tai millainen. Laadullisen tutkimuksen avulla voidaan kehittää nykyistä toimintaa, etsiä vaihtoehtoja tai tutkia sosiaalisia ongelmia. Laadullisessa tutkimuksessa aineisto kerätään perinteisillä lomakehaastatteluilla, keskustelunomaisilla haastatteluilla, teemahaastatteluilla tai ryhmäkeskusteluilla. Haastatteluissa on tyypillistä että, molemmat osapuolet vuorovaikuttavat toisiinsa. Laadullisessa tutkimuksessa tutkijan täytyy tehdä tulkintaa aineistosta, jo sen keruu vaiheessa. Tutkimuksen analysointi vaiheessa tutkijalle voi palautua mieleen, jokin tärkeä asia jota hän ei kirjannut aineistoa kerätessään muistiin. (Heikkilä 2014, 15–16.) Tässä tutkimuksessa pyritään tutkimaan tarkemmin nuorien metsänomistajien palvelutarvetta. Puhelinkyselylomake sisältää avoimia kysymyksiä esimerkiksi, mitä mieltä nuori metsänomistaja on nuorten metsänomistajien palvelutarpeesta. Tutkimus toteutetaan puhelinhaastatteluna, jossa on mahdollisuus haastattelijan ja haastateltavana olevan vuorovaikutukseen. Haastattelun lomassa tulleita tutkijan mielestä tärkeitä tietoja liittyen metsäsektorin palvelutilanteisiin on kerätty haastattelulomakkeen loppuun.

Triangulaatiolla tarkoitetaan, että tutkimuksessa voidaan ottaa huomioon useita teoreettisia näkökulmia. Tällä menetelmällä voidaan laajentaa tutkimuksen näkökulmaa. Triangulaatiossa tutkija valikoi yhden tutkimustavan esimerkiksi kyselytutkimuksen. Tutkimuksessa tutkija voi kysyä samaa asiaa erilaisin kysymyksin joko avoimin tai suljetuin kysymyksin. Triangulaatiossa tutkija pystyy ylittämään omat ennakkoluulonsa, eikä näin ollen voi sitoutua pelkästään yhteen näkökulmaan. Triangulaation hyötyinä on, että tutkimukseen pystytään hankkimaan leveyttä ja syvyyttä. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 167–169.) Tässä tutkimuksessa hyödynnetään triangulaatiota. Tutkimuskysymykset sisältävät sekä avoimia, että suljettuja kysymyksiä. Näillä kysymyksillä pyritään selvittämään mahdollisemman kattavasti nuorten metsänomistajien palvelutarvetta.

6.3 Tutkimuksen lähtökohdat

Opinnäytetyötä varten Suomen metsäkeskukselle tehtiin virallinen yhteystietojen luovutuspyyntö. Pyyntö lähetettiin Hämeen ammattikorkeakoulun opettajan Pekka Vuoren avustuksella. Suomen metsäkeskus keräsi yhteystietokannastaan metsänomistajat jotka asuvat Salon, Someron, Paimion, Marttilan tai Koski TL:n alueella, ovat syntyneet 1.1.1982 tai jälkeen sekä joilla on vähintään 10 hehtaaria metsämaata omistuksessa. Ennen virallista aineiston luovutuspyyntöä metsäkeskus koeajoi annettuja hakutekojotä, jotta tutkimuksen otos on sopivan kokoinen puhelinhaastattelu varten. Virallinen aineiston luovutuspyyntö lähetettiin Metsäkeskukselle,

joka saapui heille 14.2.2017. Viimeinen aineisto saatiin käyttöön 10.3. Aineisto sisälsi 126 kappaletta yhteistietoa, joista 18 puhelinnumeroa oli poistettu käytöstä.

Tutkimuksen aineisto kerättiin puhelimitse, jotta tutkimus tavoittaisi määritetyn alueen nuoret metsänomistajat. Metsäkeskus ei hallinnoinut metsänomistajien sähköpostiosoitteita tietokannassaan, jolloin vaihtoehdoksi jäi puhelimitse tehtävä haastattelu. Metsäkeskus toimitti palvelusta saadut yhteystiedot Excel-tiedostossa taulukkona. Excel-taulukon yhteystietojen järjestys muokattiin sattumanvaraiseksi, jolloin myös haastattelut tapahtuivat sattumanvaraisessa järjestyksessä. Osa yhteystiedoista täytyi poistaa käsittelystä, koska niistä puuttui puhelinnumero. Excel-taulukkoon lisättiin tutkijaa helpottamaan kohdat: haastateltu, ei haastateltu, ei suostunut haastatteluun, soita myöhemmin ja sovi uusi aika puhelulle sekä ei numeroa/poistettu käytetty.

Opinnäytetyön aineistonkeruu toteutettiin kevään ja alkukesän 2017 aikana. Viimeinen haastattelu tapahtui 14.6.2017, jolloin aineistonkeruu valmistui. Lopulliseksi määräksi haastatteluja saatiin 61 kappaletta. Tutkimuksen haastattelujen tavoitemääräksi asetettiin 60 haastattelua. 60:n vastaajan haastattelusta saadaan riittävästi luotettavaa tietoa, jotta tutkimukselle asetettu tavoite täyttyy. Tällaisella vastaajamäärällä pystytään myös vielä analysoimaan vastauksia laadullisesti. Metsänomistajia houkuteltiin vastaamaan tutkimukseen arpomalla vastanneiden kesken teos Uuden metsänomistajan kirja.

Opinnäytetyön tiedonkeruu tapahtui puhelinhaastattelujen kautta. Puhelinhaastattelu kuuluu määrällisiin tutkimusmenetelmiin. Niiden suosio onkin kasvanut huomattavasti viime vuosina. Suurimpina etuina puhelinhaastattelussa voidaan pitää vastausten nopeaa saamista, jolloin ei tarvita montaa haastattelijaa. Myös haastattelukysymysten määrä ei ole puhelinhaastattelussa kovinkaan suuri. Haastattelussa ei voida käyttää oheismateriaalia. Puhelinhaastattelu vaatii haastattelijalta hyviä ihmissuhdetaitoja sekä joustavuutta. Huonona puolena puhelinhaastattelussa on, että vastaaja pystyy kieltäytymään haastattelusta helpommin ja kaikkia vastaajia ei saada välttämättä tavoitettua puhelimitse. (Heikkilä 2014, 65–66.)

6.4 Kyselylomake ja aineiston analysointi

Kyselylomakkeen teoreettisena viitekehysenä toimii opinnäytetyön teoriaosuus. Haastattelussa pyrittiin selvittämään teoriasta nousseiden asioiden paikkansapitävyyttä ja muutosmahdollisuuksia nuorten metsänomistajien kohdalla. Haastattelun tulokset käsiteltiin nimettöminä sekä saadut yhteystiedot hävitettiin opinnäytetyön valmistuttua. Kyselylomaketta testattiin ennen varsinaisia haastatteluita. Testaajana toimi metsäalanopiske-

lija. Testauksessa kiinnitettiin huomiota haastattelun keston ja sujuvuuteen. Testauksen perusteella kyselylomakkeeseen tehtiin muutoksia sujuvuuden varmistamiseksi.

Kyselylomakkeessa kartoitetaan ensiksi haastateltavan taustatiedot. Näitä ovat esimerkiksi ikä ja ammattiryhmä sekä asuinpaikka ja metsätilan nykyinen omistusmuoto. Varsinainen haastatteluosio koostuu muutamista suljetuista kysymyksistä näitä ovat, kuinka kauan vastaaja on omistanut metsää sekä kuinka vastaaja tekee itse metsänhoitotöitä omassa metsässä. Kyselylomakkeella on myös metsällisten palveluiden kartoitusosio, jossa metsänomistaja kertoo, onko käyttänyt palvelua tai onko sellaiselle tarvetta. Kyselylomakkeella kartoitetaan, millä viestintävälineillä nuori metsänomistaja haluaa olla yhteydessä metsäalan toimijoihin. Kyselylomakkeen lopussa on vapaan sanan paikka, johon kerättiin nuorten metsänomistajien mietteitä palvelutarpeesta ja muita esiinnousseita kommentteja. Kyselylomakkeen on kokonaisuudessaan liitteessä 1.

Aineiston analyysi vaiheessa jouduttiin yhdistämään joidenkin kysymysten vastausvaihtoehtoja. Vastaajien ikäluokituksen kaksi nuorinta luokkaa piti yhdistää vähäisten vastausten takia. Alustavasti selvitettiin vastaajan ammattiryhmää, mutta analyysin sujuvuuden varmistamiseksi vain merkittävien ammattiryhmä otettiin analyysissä huomioon. Tämä sama asia huomioitiin tilan siirtymätavassa nykyiselle omistajalle. Analyysi vaiheessa ei alettu sen enempää tutkimaan metsän merkitystä vastaajilta, koska tätä ei koettu oleelliseksi tiedoksi tutkimustulosten kannalta.

Tämän tutkimuksen menetelmänä on kuvaileva analyysi. Sillä tarkoitetaan, että tuntematon asia tai olosuhde esitetään mahdollisimman todenmukaisesti. Kuvailevassa analyysissä tehdään aluksi mittarit, jonka jälkeen asia esitellään sopivalla tavalla. Tällä menetelmällä yritetään selvittää tutkitun asian esiintymistä sekä erilaisuutta ja samanlaisuutta. Tätä analyysimenetelmää voidaan hyödyntää erilaisten asioiden vertailuun, kuten aikaisempiin tutkimuksiin. Tuloksia esitellään yleisemmin esimerkiksi erilaisten taulukoiden ja kuvioiden avulla. (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 2002, 188–189.)

6.5 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen tarkoituksena on saada luotettavia vastauksia tutkimuksessa olleisiin kysymyksiin. Tutkimuksen tekemisen periaatteina on, että se tehdään rehellisesti, puolueettomasti sekä niin ettei tutkimuksesta aiheudu haittaa vastaajille. (Heikkilä 2014, 27.) Tässä tutkimuksessa on pyritty saamaan mahdollisimman luotettavia ja suoria vastauksia vastaajilta. Tutkimuksesta ei ole koitunut vastaajille minkäänlaista haittaa, heidät käsitellään tutkimuksessa anonyymisti.

Yksi tutkimuksen luotettavuutta kuvaava käsite on validiteetti. Tällä tarkoitetaan, että tutkimus on pätevä. Tutkimuksen täytyy mitata asiaa mikä oli

tutkimuksessa tarkoitus selvittää. Jotta validiteetti toteutuu tutkimuksessa, täytyy tutkimus ja tiedonkeruu suunnitella etukäteen. Tutkimuksen validiteettia lisää tarkkaan määritelty edustavan otoksen saaminen sekä suuri vastausprosentti. (Heikkilä 2014, 27–28.) Ennen tutkimuksen tekemistä suunniteltiin vastaajien otos ja haastattelulomake. Yhteensä metsäkeskuksesta saatiin 126 kappaletta yhteystietoja, joista pystyttiin tavoittamaan 108. Haastatteluun suostui 61 metsänomistajaa, josta saatiin vastausprosentiksi 56,5 %.

Tutkimuksen luotettavuutta tarkastellaan reliabiliteetin näkökulmasta. Tällä tarkoitetaan sitä, että tutkimuksesta nousseet tulokset eivät saisi olla sattumanvaraisia. Tutkijan täytyy olla tarkka ja kriittinen tutkimuksen aikana, varsinkin tietojenkeruu vaiheessa, niitä käsiteltäessä ja tulosten tulkinnaissa. Tutkija voi apunaan käyttää erilaisia tilasto-ohjelmia, joista saa kätevästi tulosteita. (Heikkilä 2014, 28.) Tämän tutkimuksen tulosten analyysivaiheessa on käytetty apuna JMP Pro 13 -ohjelmaa. Tällä ohjelmalla saadaan havainnollistavia kaavioita ja taulukoita. Tutkimustietojen syöttövaiheessa täytyy olla tarkka, jotta saadaan mahdollisimman luotettava tutkimustulos.

Objektiivisuus eli puolueettomuus lisää tutkimuksen luotettavuutta. Tällä tarkoitetaan, että tutkija ei tahallisesti vääristele tuloksia tai jätä käyttämättä helposti saatavilla olevia kontrollikeinoja. Tutkija ei saisi antaa omien mielipiteidensä vaikuttaa tutkimusprosessiin. Varsinkin jos kyseessä on haastattelututkimus, on tutkijan panostettava objektiivisuuteen. (Heikkilä 2014, 28–29.) Haastattelua tehdessä tutkija ei antanut omien mielipiteiden vaikuttaa haastattelun etenemiseen tai vastauksiin.

Tutkijan tulee olla avoin tietoja kerätessään. Tutkijan on hyvä kertoa haastateltavalle tutkimuksen tarkoitus ja käyttötapa. Myös tutkimusraportissa tulee esittää kaikki tärkeät tutkimustulokset ja johtopäätökset. Tutkimustuloksia ei saa rajoittaa omalta kannalta edullisiin tuloksiin. (Heikkilä 2014, 29.) Puhelinhaastattelun alussa haastateltaville kerrottiin, kuka on tutkimuksen tekijä, mikä on tutkimuksen tarkoitus, mistä tutkija sai haastateltavan yhteystiedot ja tutkimustulokset käsitellään anonyymisti.

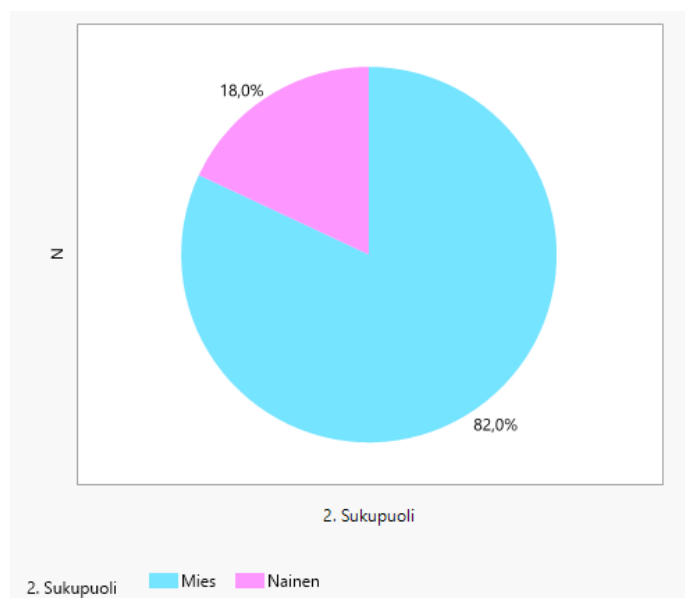
Tutkimuksen tarkoituksena on olla hyödyllinen ja käyttökelpoinen. Sen tulee tuoda esiin jotakin uutta tietoa. Tutkimuslomakkeessa tulee punnita jokaisen kysymyksen hyödyllisyys. Tällä pyritään välttämään, että tutkimuksessa ei olisi turhia kysymyksiä, joista ei saada uutta tietoa. (Heikkilä 2014, 30.)

7 TUTKIMUSTULOKSET

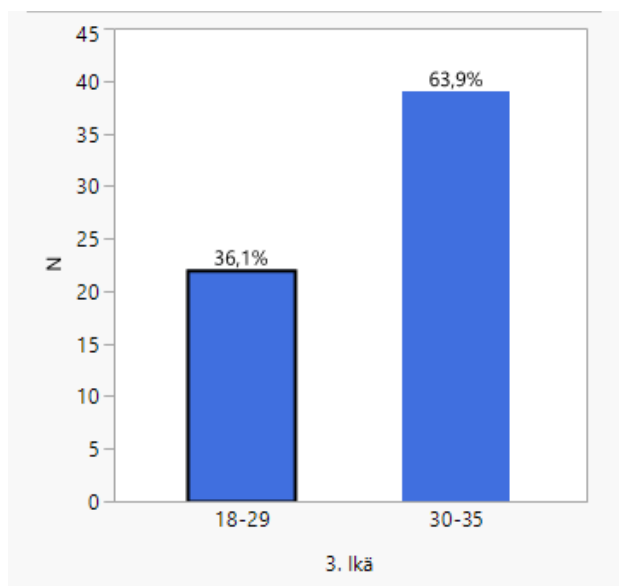
Tutkimustuloksia käsitellään seuraavissa luvuissa teemoittain. Ensimmäisenä teemana on taustatiedot, jossa kootaan vastaajien perustietoja. Toisessa teemassa käsitellään nuorten metsänomistajien käyttämiä palveluja. Kolmas teema sisältää nuorten metsänomistajien kokemuksia käyttämisestä metsällisistä palveluista. Viimeisessä teemassa aiheena on metsällisten palveluiden muutostarve.

7.1 Taustatiedot

Puhelinhaastattelussa ensimmäiseksi kartoitettiin vastaajien (n=61) taustatietoja. Taustatietoihin kuuluvia kysymyksiä olivat sukupuoli, ikä, asuinpaikka, ammattiryhmä, metsätilan siirtymätapa, nykyinen metsätilan omistusmuoto sekä metsätilan koko. 82 % (50 kpl) vastaajista olivat miehiä ja 18 % (11 kpl) naisia. Vastaajien sukupuolijakauma on kuvassa 4. Vastaajien ikä jakautui seuraavasti: 18–29-vuotiaita vastaajia oli 36,1 % ja 30–35 vastaajia oli 63,9 %. Vastaajien ikäjakauma on kuvassa 5 (s.19).

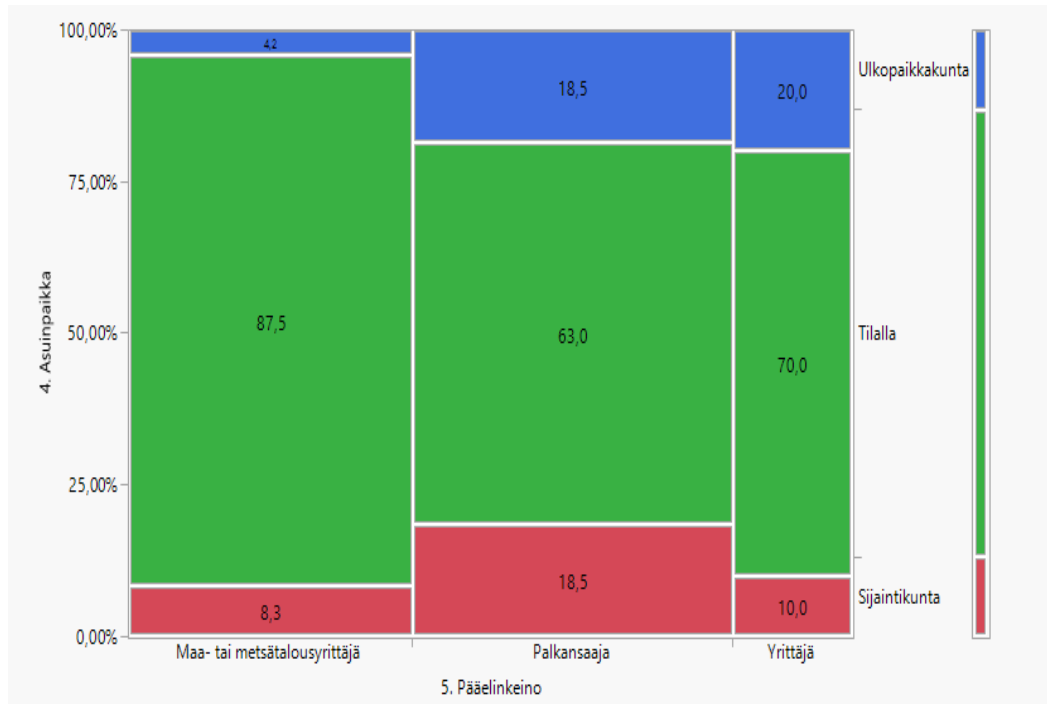

Kuva 4. Vastaajien sukupuolijakauma.

Kuva 5. Vastaajien ikäjakauma.

Vastaajien asuinpaikkaa selvitetiin suhteessa heidän metsätilan sijaintiin lomakkeessa. Lomakkeessa selvitetiin myös, onko metsänomistajan ammatilla vaikutusta metsätilan sijaintiin. Näiden kahden asian riippuvuutta toisiinsa selvitetiin ristiintaulukoinnilla. Taulukoinnista selvisi, että suosituin asuinpaikka oli ammatista riippumatta metsätilan läheisyydessä (73,8 %). Ulko- ja sijaintipaikkakunnalla asuminen riippumatta metsänomistajan ammatista olivat yhtä suosittuja (13,1 %). Maa- ja metsätalousyrittäjistä (n=24) 87,5 % asui metsätilan läheisyydessä, 8,3 % asui sijaintikunnalla ja 4,2 % asui ulkopaikkakunnalla. Palkansaajista (n=27) 63,0 % asui metsätilan läheisyydessä, 18,5 % asuivat sijaintikunnassa ja saman verran asui ulkopaikkakunnalla. Yrittäjistä (n=10) 70 % asui metsätilalla, 20 % ulkopaikkakunnalla ja 10 % sijaintikunnalla. Alla olevasta kuvasta 6 voi tarkastella vielä edellä mainittuja asioita.

Kuva 6. Pääelinkeinoon suhde metsätilan sijaintiin.

Taustatiedoissa selvitettiin myös, kuinka vastaajien (n=61) nykyinen metsätila on päätyneet vastaajan omistukseen. 75,4 % (46 kpl) vastaajista olivat ostaneet metsätilan lahjanomaisena kauppana. 13,1 % (8 kpl) oli saanut metsätilan perintönä. 8,2 % (5 kpl) oli ostanut metsätilan vapailta markkinoilta. 3,3 % (2 kpl) oli saanut metsätilan haltuunsa lahjana.

Vertaillen metsätilan omistusmuotoa ja sen pinta-alaa, huomattiin että pinta-alalla ei ole vaikutusta metsätilan omistusmuotoon. Suurin osa metsätiloista 72,1 % oli yksinomistuksessa. Yhtymämuotoisia metsätiloja oli 13,1 %, puolison kanssa omistettuja 11,5 % ja perikunnan tai kuolinpesän omistuksessa 3,3 %. Yleisimmät metsätilojen koot hehtaareina olivat 20–39 ha (34,4 %) ja >19 ha (32,78 %). Muut metsätilojen hehtaarikoot jakautuivat tasaisesti.

7.2 Nuorten metsänomistajien käyttämät palvelut

Tutkimuksessa selvitettiin nuorten metsänomistajien käyttämiä palveluja ja niiden tarpeellisuutta. Metsänhoitopalvelut koettiin erittäin tarpeellisiksi, 70,5 % vastaajista oli käyttänyt kyseistä palvelua tai koki sitä tarvitsevansa lähitulevaisuudessa. 78,7 % vastaajista koki metsänsuunnitelman tarpeelliseksi. Metsänparannuspalveluista suurin osa vastaajista (57,4 %) koki että ei tarvitse tätä palvelua. Melkein kaikkia vastaajat (93,5 %) kokivat korjuupalvelut välttämättömiksi metsätilan kunnossapitoa varten. Metsällisten asioiden neuvontapalvelut olivat myös nuorten metsänomistajien keskuudessa suosittu palvelu. Sitä käytti ja arvioi tarvitsevansa 80,3 % vastaajista. Talousneuvontaa käytti 62,3 % nuorista metsänomistajista, kuitenkin 36,1

% vastaajista arvioi, ettei tarvitse kyseistä palvelua. Nuoret metsänomistajat, jotka harjoittivat maataloutta, usein käyttivät maatalouden sekä metsätilan veroilmoituksen täyttämiseen tilitoimistoa. Taulukosta 2 voi lähemmin tarkastella nuorten metsänomistajien palveluntarvetta.

Taulukko 2. Nuorten metsänomistajien käyttämät palvelut

Palvelu	Käytetty ja tarvitaan (%)	Tarvitaan, ei ole aikaisemmin käytetty (%)	Ei arvioi tarvitsevänsä (%)	Ei vastausta (%)
Metsänhoitopalvelut	60,7	9,8	27,9	1,6
Metsäsuunnitelma	54,1	24,6	19,7	1,6
Metsänparannus	23,0	16,4	57,4	3,3
Korjuupalvelu	73,8	19,7	4,9	1,6
Metsäneuvonta	67,2	13,1	19,7	0,0
Talousneuvonta	54,1	8,2	36,1	1,6

Tutkimuksen analyysivaiheessa vertailtiin nuorten metsänomistajien tilakoon vaikutusta heidän tarvitsemiin palveluihin. Tämän vertailun tarkoituksena oli selvittää missä tilan hehtaarikokoluokituksessa menee raja erilaisen palveluiden tarpeelle. Hypoteesina oli, että mitä suurempi metsätilan koko on, sitä isompi tarve on erilaisille metsällisille palveluille. Hypoteesi toteutui suurimmaksi osaksi.

Metsänhoitopalveluiden tarve kasvoi mitä suurempi metsätilan koko oli. Alle 70 hehtaarin kokoisilla metsätiloilla oli selkeästi vähemmän tarvetta metsänhoitopalveluille. Tähän saattaa vaikuttaa se alle 70 hehtaarin metsätiloilla omistaja teki paljon tai jonkin verran itse metsätöitä. Alle 19 hehtaarin kokoisilla tiloilla 70 % vastaajista teki itse metsätöitä, 20–39 hehtaarin tiloilla 71,4 % teki itse, 40–69 hehtaarin tiloilla 60 % teki itse metsätöitä. 70–99 hehtaarin tiloilla tehtiin selkeästi vähemmän itse metsätöitä, vain 33,3 %, yli 100 hehtaarin tilan omistajista 50 % teki töitä metsätilalla.

Metsäsuunnitelmapalvelu oli jokaisessa tilakokoluokassa joko jo käytössä, tai se koettiin tarpeelliseksi lähiaikoina. Suurin ero metsäsuunnitelman tarpeessa oli, että alle 19 hehtaarin tiloilla vain 60 % koki sen tarpeelliseksi. 20–99 hehtaarin tilaluokissa metsäsuunnitelman tarve ylitti 80 % rajan. Yli 100 hehtaarin tilakokoluokassa kaikilla metsänomistajilla, joko oli metsäsuunnitelma jo käytössä tai se koettiin tarpeelliseksi.

Kyselyyn vastanneet alle 100 hehtaaria omistaneet metsänomistajat kokivat metsänparannus palvelutarpeen vähäiseksi. Keskimäärin vain n. 34 % näistä olivat käyttäneet, tai kokivat tarpeelliseksi metsänparannuspalvelut. Yli 100 hehtaaria metsää omistavat kokivat metsänparannuspalvelut hyvin tarpeellisiksi.

Korjuupalvelut koettiin hypoteesin mukaisesti todella tarpeelliseksi nuorten metsänomistajien keskuudessa. Alle 19 hehtaarin tiloilla oli 90 % tarve korjuupalveluille. 40–69 hehtaarin tiloilla tarve oli 80 %. Loput kokoluokat kokivat korjuupalvelut 100 % tarpeellisiksi.

Metsäneuvonnan tarve eteni hypoteesin mukaan kokoluokittain 75 %:sta 100 %:iin. Ainoana poikkeuksena tässä palvelussa oli kokoluokka 70–99 hehtaaria. Siinä metsäneuvonnan tarve oli selkeästi pienempi, kuin edellisessä kokoluokassa.

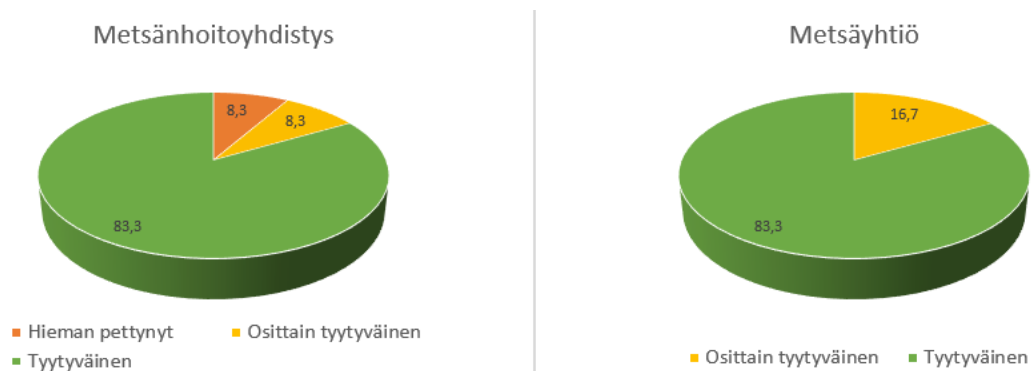
Talousneuvonnalle ei ollut suurta tarvetta. Vain kokoluokassa 40–69 hehtaaria koettiin 100 % tarve palvelulle. Muissa kokoluokissa palveluntarve oli 45,0–66,6 %. Tähän tulokseen saattaa vaikuttaa, että maa- ja metsätalousyrittäjät eivät tarvitse talousneuvontaa, koska heillä on käytössä tiloimiston palvelut. Alla olevasta taulukosta 3 voi tarkastella metsäpalveluiden tarpeellisuutta kokoluokittain. Mitä lähemmäksi luku menee 100 % sitä tarpeellisemmaksi palvelu on koettu.

Taulukko 3. Metsäpalveluiden tarpeellisuus kokoluokittain.

Palvelu	> 19 ha (%)	20–39 ha (%)	40–69 ha (%)	70–99 ha (%)	< 100 ha (%)
Metsänhoitopalvelu	65,0	66,7	60,0	100	100
Metsäsuunnitelma	60,0	85,7	90,0	83,3	100
Metsänparannus	30,0	42,8	30,0	33,3	100
Korjuupalvelu	90,0	100	80,0	100	100
Metsäneuvonta	75,0	76,2	90,0	83,3	100
Talousneuvonta	45,0	66,6	100	50	50

7.3 Metsäalan palveluiden kokeminen

Vastaajien kokemukset metsäalan isoimmista toimijoista olivat positiivisia. Eniten vastaajat olivat viimeksi käyttäneet metsänhoitoyhdistyksen ja metsäyhtiöiden palveluita. Metsäkeskuksen ja metsäpalveluyrittäjän palveluita vastaajat eivät olleet juurikaan käyttäneet, vain yksi vastaaja molemmilla palveluntarjoajilla. Alla olevasta kuvasta 7 voidaan nähdä vastaajien tyytyväisyys metsänhoitoyhdistysten ja metsäyhtiöiden palveluihin.

Kuva 7. Vastaajien tyytyväisyys metsänhoitoyhdistysten ja metsäyhtiöiden palveluihin.

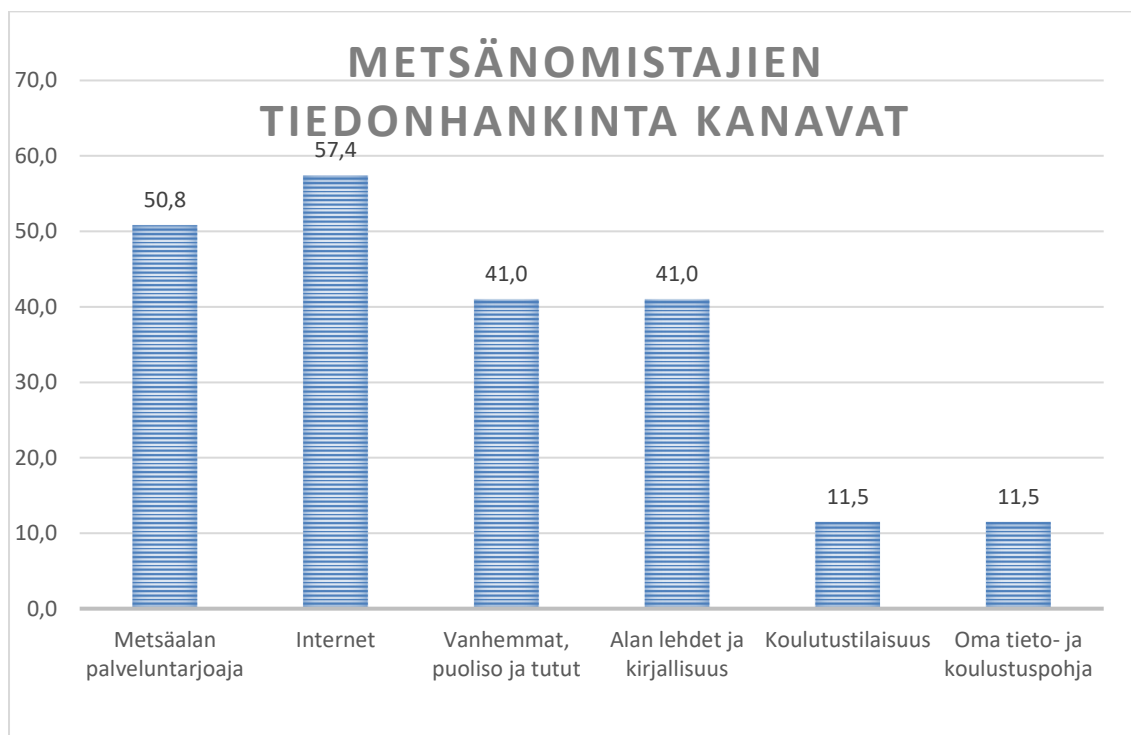
Vastaajat kommentoivat seuraavasti metsäsektorin tarjoamia palveluita. Yhdellä vastaajista oli metsäyhtiön kanssa kränää ja aikataulujen pitämättömyyttä. Tapani-myrskyn korjuusaatavuus oli hankalaa, metsänhoitoyhdistys oli ainoa, joka otti puita vastaan. Toisen vastaajan mielestä metsänhoitoyhdistys otti hyvin asiakkaan omakseen. Motokuskille pisteet, hän kuunteli metsänomistajan neuvoja ja toiveita. Hieman oli pettynyt yhdistyksen aiempaan toimintaan, ennakkoraivausmiehet olivat olleet liian innokkaita, eikä maanmuokkauksesta ollut sovittu sekä risunkerääjät tulivat ilmoittamatta.

Selvästi usean vastaajan mielestä metsäsektorin palvelut toimivat hyvin ja olivat saatavilla. Yksi kommentoi metsäsektorin palveluita seuraavasti: Metsänhoitoyhdistyksen palveluihin olin tyytyväinen, metsäyhtiöön en. Maksut olleet myöhässä. "Metsäsektorin palvelut ovat toimineet omalla kohdallani sekä toiveeni on kyllä otettu huomioon." – kertoi yksi vastaajista.

Yksi vastaaja oli pettynyt risujen korjuuseen, sillä silloiset kelit olivat liian märät ja metsään jäi painaamia. Toinen pettynyt vastaaja ei ollut tyytyväinen mäntymetsän harvennukseen. Vastaaja olisi tarvinnut laadukkaampaa asiakaspalvelua, kun hänen kanssaan toiminut metsäasiantuntija oli vaihtunut kesken kaiken. Asiat jäivät roikkumaan.

Nuoret metsänomistajat hakivat tietoa metsäasioihin erilaisista lähteistä. Vastaajista 93,4 % oli löytänyt helposti tarvitsemansa tiedon ja palvelun. Vain 6,6 % vastaajista ei ollut hakenut palvelua tai tietoa metsäasioihin liit-

tyen. Tutkimuksessa kartoitettiin eri tietolähteiden suosiota monivalintakysymyksen avulla. Suosituimmaksi tiedonhankinta kanavaksi nousi internet 57,4 %:lla. Hyvällä toisella sijalla oli metsäalanpalveluntarjoajilta saatu tieto, 50,8 %. Tietoa haettiin myös omilta vanhemmilta, puolisoilta tai muilta tutuilta sekä alan lehdistä ja kirjallisuudesta. Vähemmän suosiossa olivat koulutustilaisuudet. Pienellä osalla vastaajia oli tietolähteen perustana oma tieto- ja koulutus pohja. Seuraavassa kuvassa 8 nähdään kunkin tietolähteen suosio kaikkien vastaajien kesken prosentteina.

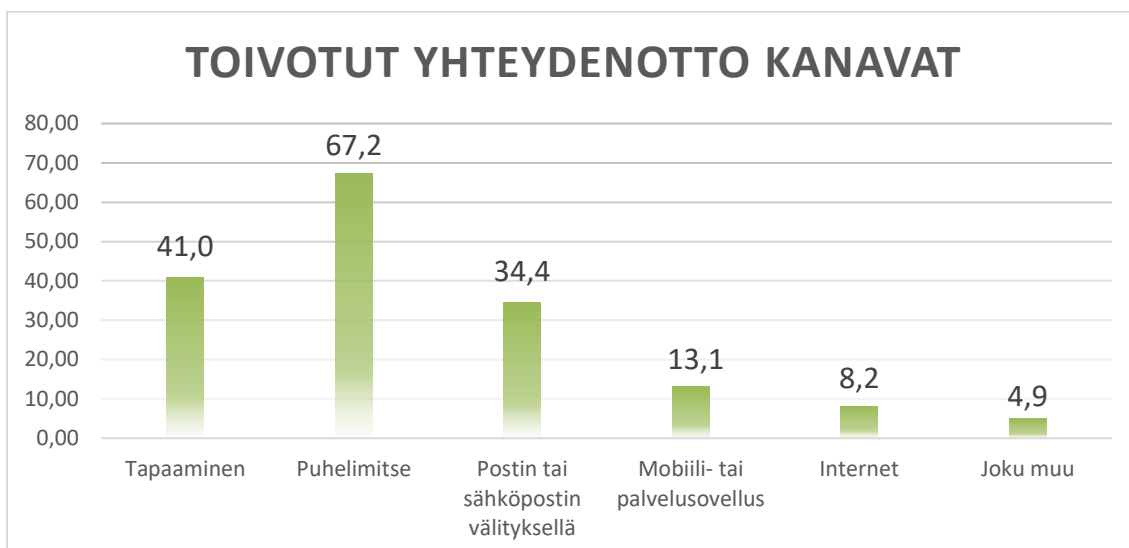

Kuva 8. Nuorten metsänomistajien tiedonhankinta kanavat.

7.4 Palveluiden muutostarve

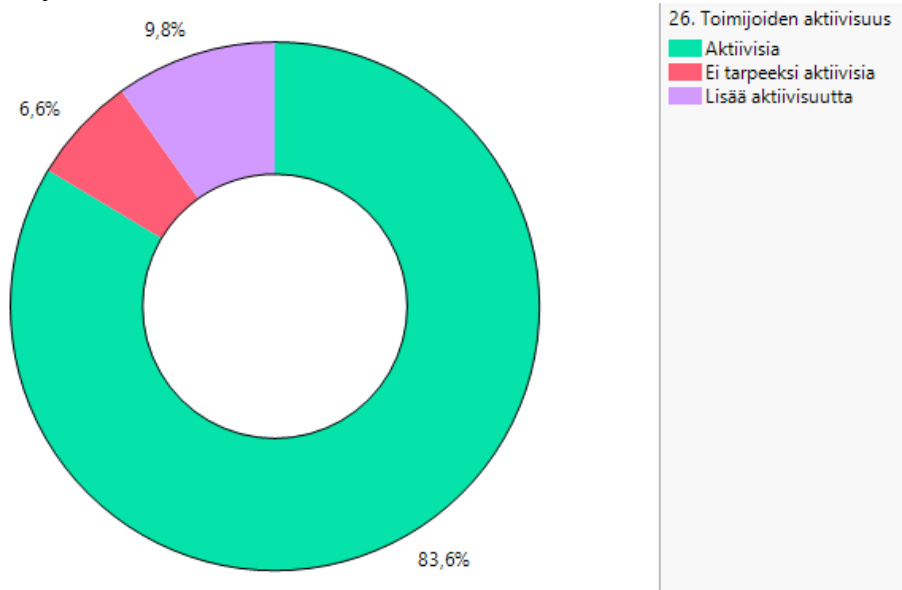
Analysoidessa tuloksia olivat selvästi nähtävissä, että nuoret metsänomistajat ovat löytäneet tarvitsemiaan metsällisiä palveluita. 93,4 % vastaajista oli sitä mieltä, että metsäalan palvelut löytyvät helposti. Vastaajista 6,6 % ei ollut tarvinnut metsäalan palveluita, joten he eivät olleet etsineet ollenkaan palveluntarjoajia.

Tutkimuksessa vastaajat (n=61) saivat valita useamman vaihtoehdon, mitä kanavia pitkin haluavat olla yhteydessä metsäpalveluntarjoajiin. Hypoteesina oletettiin, että nuoret metsänomistajat haluavat käyttää erilaisia sovelluksia tai internettiä metsäasioiden hoitamiseen. Hypoteesin vastaisesti haastatteluun vastanneet kannattivat niin kutsuttuja perinteisiä väyliä. Näitä olivat puhelimitse asiointi (n=41), tapaaminen (n=25) ja postin tai sähköpostin välityksellä (n=21). Alla olevasta kuvasta 9 nähdään monivalintakysymyksen kertymät prosentteina.

Kuva 9. Nuorten metsänomistajien toivotut yhteydenpito kanavat.

Tutkimuksessa kysyttiin vastaajien mielipidettä metsäpalveluidentarjoajien aktiivisuudesta. Vastausvaihtoehtoina kysymyksessä olivat, että toimijat ovat olleet joko aktiivisia yhteydenotossa, ei tarpeeksi aktiivisia tai lisää aktiivisuutta yhteydenpidossa kaivata. Suurin osa vastaajista 83,6 % oli sitä mieltä, että palveluntarjoajat ovat aktiivisia yhteydenotoissa suhteessa tarpeeseen. Kuitenkin pieni osa vastaajista 9,8 % kaipasi enemmän aktiivisuutta metsäsektorilta. Kuvasta 10 nähdään vastaajien tyytyväisyys toimijoiden aktiivisuuteen.

Kuva 10. Vastaajien tyytyväisyys toimijoiden aktiivisuuteen yhteydenotossa.

Seuraavassa osiossa on esiteltyä puhelinhaastattelussa ilmenneitä metsänomistajien kertomia nuorten metsänomistajien muutostarpeita. Vastauksista nousi huoli nuorista kaupungeissa asuvista metsänomistajista.

"Maatalouden nuorilla homma hanskassa. Osataan hakea tietoa sekä tullaan ja autetaan toisia metsänomistajia, jos tarve vaatii. Kaupungissa asuville metsänhoito jää usein tekemättä ja siellä onkin siis palvelu- ja neuvontatarvetta usein enemmän."

"Yhä enemmän kaupunkilaisia metsänomistajia lähes tarkoittaa yhä enemmän hoitamattomia metsiä."

"Harvempi metsänomistaja asuu enää maaseudulla, jolloin palvelunkin tarve on kasvanut. Tämä koska tieto ja taito siirtyy sukupolvelta toiselle harvemmin, kun niitä ei tarvita arjessa."

Yleisesti vastaajien mielestä olisi tarvetta uudentyyppisille palveluille. Perintö- ja sukupolvenvaihdos asioihin kaivattiin uudenlaista asiantuntijaa. Muutenkin näissä asioissa kaivattiin lisää neuvontaa. Alla muutama vastaajan kommentti aiheesta.

"Sukupolvenvaihdos toimi kompastuskivenä."

"Varsinkin perintö tapauksissa uusi metsänomistaja tarvitsee opastusta ja palvelua. Muuten homma toiminut."

"Varsinkin nopeissa perintö tilanteissa uusi metsänomistaja voi olla ihan hukassa."

Nuoret metsänomistajat kokivat, että tietoa ja palveluita on saatavilla hyvin. Kuitenkin he kokivat, että tarvitsevat opastusta metsällisissä asioissa. Moni vastaaja korosti metsänomistajan taustan merkitystä palveluntarpeeseen.

"Opastusta tarvitaan, vaikka tietoa osataan myös itse hakea."

"Nuoret tarvitsevat palvelua, varsinkin jos ei ole minkäänlaista taustaa metsäalalta."

"Nuoret osaavat itse selvittää metsäasiat."

"Palvelua tarvitaan, omistaja taustalla on kuitenkin merkittävä merkitys tarvittuun palvelun määrään."

"Nuorten metsänomistajien verkostot puuttuvat. Homma toimii ja netistä voi selvittää todella paljon asioita itse."

"Metsäkursseja lisää!"

Nuorten metsänomistajien vastauksista nousi seuraavia kehityskohteita:

"Palvelua tarvitaan sekä metsien monimuotoisuutta tulisi korostaa metsäsektorin palveluita käyttäessä."

"Ensiharvennukselle enemmän vaihtoehtoja, korjuujälki voi jäädä huonoksi. Enemmän yrittäjiä pienemmillä koneilla tarjolle."

"Koneenkuljettajat "markkinoille" helpommin kuin ne ovat nykyään firmojen työllistäminä." Vastaaja toivoi METSÄÄN.FI-kaltaisen palvelun, josta suoraan näkisi mitä puunostajat olisivat valmiita maksamaan jostakin metsäkuvioista.

Yksi vastaaja toivoi metsän luontokohteiden hyödyntämismahdollisuuksiin neuvontaa.

Nuoret metsänomistajat kokivat seuraavanlaisia asioita epäonnistuneeksi:

"Metsät hakataan liian puhtaaksi, korjuujälki huonoa. Nykypäivän metsänkorjuutekniikka raakaa. Metsänomistajan siivu jää vähiin, yhtiö saa isoimman."

"Puukauppaa aikoville, pitäisi tehdä selväksi mihin metsänomistajan ansiot ja rahat kuluvat puukaupassa."

"Puukaupan kustannukset tulisi selvittää yksityiskohtaisesti metsänomistajalle sen aikana. Tärkein tieto metsänomistajalle olisi hänelle jäävä nettovoiton suuruus."

"Soitto metsänomistajille voi olla liiankin painostava tapa aktivoida metsänomistajia puukauppaan."

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tutkimuksen taustatiedoissa kävi ilmi, että nuoria naismetsänomistajia oli huomattavasti vähemmän kuin miespuolisia metsänomistajia. Tämä asetelma on perinteinen, mutta tutkimuksen kannalta olisi voinut toivoa enemmän naisvastaajia. Tätä kautta olisi saatu tarkempaa tietoa siitä millaisia metsällisiä palveluja naismetsänomistajat tarvitsevat vai vaikuttaako sukupuoli ollenkaan palveluntarpeeseen metsäasioissa. Tutkimuksessa selvisi oikeasti nuorten metsänomistajien vähyys, sillä suurin osa tutkimukseen vastanneista olivat yli 30 vuotiaita. Tässä voidaankin miettiä, kuinka voimakkaasti tämä vaikuttaa tutkimus tuloksiin. Esimerkiksi onko 30 vuotiailla metsänomistajilla tietotaito jo riittävä omien kokemuksen perusteella, niin etteivät he tarvitse niin paljon joitain tiettyjä palveluita. Vastaajista oletettiin tiettyjä ominaisuuksia, tutkimuksen ollessa otosmainen. Olikin odotettua, että maaseutuvaltaisella Salon seudun alueella tutkimukseen vastanneet oli maa- sekä metsätalouselämän yrittäjiä. Lisäksi oletettiin heidän

usein asuvan metsätilansa välittömässä läheisyydessä. Vastaavanlaisen tutkimuksen tekeminen kaupunkivaltaisella alueella voidaan saada erilaiset tutkimustulokset.

Tutkimuksen vastaajien käyttämiä ja tarvitsemia palveluita tutkittiin analyysin toisessa teemassa. Palveluiden tarvetta ja metsänomistajien tilakokoa vertailtiin myös. Hypoteesin mukaisesti tilakoon kasvaessa, erilaisten palveluiden tarve kasvoi. Tutkimukseen vastanneiden metsätilan koko ja kauma oli epätasainen, suurimmat tilakoot jäivät vähemmän edustetuiksi. Tämä saattoi muokata tutkimustuloksia. Tähän voi vaikuttaa vastaajien nuori ikä. Nuoret eivät välttämättä ole kerryttäneet metsäalaomistusta. Tuloksista selvisi vastaajien vähäinen metsänparannuspalveluiden käyttö. Tämä saattoi johtua isompien metsätilakokojen puuttuessa, sekä skeptisyys metsien lannoitusta kohtaan. Tätä osiota palvelusta voitaisiin parantaa lisäämällä tietoisuutta sen hyödyistä sekä lanseeraamalla uudenlainen palvelu metsien lannoitussuunnitelmasta. Palvelussa metsäsuunnitelman yhteyteen yhdistetään metsänlannoitus tarvetta paremmin kuin aikaisemmin.

Tutkimuksessa selvisi tyytyväisyys metsäalan palveluntarjoajiin. Käytetyimmät palveluntarjoajat olivat metsänhoitoyhdistys sekä metsäyhtiöt. Puhe-limitse tehty tutkimus paljasti myös kehityskohteita. Varsinkin isojen metsäkoneiden hakkuujälki koettiin liian raa'aksi. Tämän takia markkinoille toivottaisiin lisää pienempiä metsäkoneita ja vaihtoehtoja. Lisäksi nuoret metsänomistajat haluavat saada enemmän tiedotusta metsäkonekuksesta metsänhakkuu tilanteesta. Vastaajat antoivat myös konkreettisia lisäpalveluehdotuksia. Näitä palveluita olivat muun muassa ilmasta kuvatun paikkatietoaineiston helppokäyttöinen hyödyntäminen metsänomistajille, metsäkauppapalvelu, josta tavoittaa kaikki puunostajat nopeasti sekä lisää metsään liittyviä tilaisuuksia ja yleisen mainonnan lisääminen postitse. Tämän työn aikana Suomen Puukauppa Oy julkaisi Kuutio.fi –palvelun, joka toimii metsänomistajille kauppapaikkana puunmyyntiin. Palvelussa metsänomistajat voivat helposti kilpailuttaa paikalliset puunostajat.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena ja tavoitteena oli selvittää Salon seudun alueella asuvien nuorten metsänomistajien palvelutarvetta ja välineitä. Koin opinnäytetyön saavuttaneen sille asetetut tavoitteet osiltaan. Opinnäytetyössä saatiin selville nuorten metsänomistajien palvelutarvetilannetta sekä kehityskohteita. Työn otosmainen asetelma ei varsinaisesti kuvannut kaikkia nuoria metsänomistajia. Mikäli työlle olisi ollut tilaaja ja tavoitetun kohderyhmän yhteystiedot olisi ollut saatavilla helpommin, olisi työstä voinut saada paljon tarkempaa tietoa. Työlle omat haasteet asetti puhelinhaastattelun tekeminen. Alussa suunniteltu kyselylomake ja aikataulu muokkautuivat haastatteluiden edetessä. Tämä osaltaan vaikeutti analyysin tekemistä. Otos ryhmän ollessa pieni vastauksien jakaumat olivat epätasaisia ja näin ollen ei pystytty täysin hyödyntämään khiin neliötestin periaatteita.

Jatkotutkimuksena tälle työlle voisi olla saman tapainen tutkimus kaupunkialueella asuville nuorille metsänomistajille. Jatkotutkimuksessa voitaisiin vertailla tässä tutkimuksessa ilmenneitä palvelutarpeita ja uudesta tutkimuksessa nousseiden palvelutarpeiden eroa. Mikäli metsänomistajat voidaan tavoittaa ikänsä perusteella koko Suomen alueelta, voisi jatkotutkimuksena tehdä määrällisen tutkimuksen samasta aiheesta.

Koen, että ammatillinen osaamiseni on kasvanut opinnäytetyöprossin myötä. Omaan nyt hyvän tietoperustan metsänomistusmuodoista, metsäpalveluista, metsäsektorin palveluntarjoajista, metsäomistusrakenteesta sekä tutkimuksen tekemisestä. Vuorovaikutustaitoni ovat kasvaneet roimasti puhelinhaastattelujen myötä. Myös erilaiset tietokoneohjelmat ovat tulleet tutuksi. Olen mielestäni kehittynyt Excelin ja JMP pro 13 käytössä.

Johtopäätöksenä aiheesta voidaan sanoa, että nuoret metsänomistajat tulevat itsenäisesti hyvin toimeen. He osaavat etsiä tarvitsemiaan palveluita ja tietoa metsällisistä asioista. Metsänomistajan tausta ratkaisee metsällisten palveluiden tarpeen. Ne, jotka asuvat metsätilan läheisyydessä, useimmiten omaavat enemmän tietotaitoa, eivätkä ole vieraantuneet metsistä. Asia voi olla toisin metsänomistajalla, joka asuu kaukana metsätilaltaan.

LÄHTEET

Alkula, T., Pöntinen, S. & Ylöstalo, P. (2002) *Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät*. Helsinki. Sanoma Pro Oy.

Heikkilä, T. 2014. *Tilastollinen tutkimus*. Helsinki. Edita Publishing Oy

Hänninen, H., Karppinen, H. & Leppänen, J. (2011) Suomalainen metsänomistaja 2010. Metlan työraportteja 208.

Hänninen, H. (2014) Metsätalous Suomessa. Teoksessa S. Rantala (toim.) *Metsäkoulu*. Helsinki: Metsäkustannus Oy, 9–20.

Hänninen, H., Karppinen, H. & Leppänen, J. 2011. Metsänomistajien asuinpaikka vuonna 2009. Haettu 16.3.2017 osoitteesta <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2011/mwp208.pdf>

Kaila, A. & Ihalainen, A. (2014). Metsävarat. Teoksessa: Metsätilastollinen vuosikirja 2014. Metsäntutkimuslaitos. Haettu 7.2.2018 osoitteesta http://www.metla.fi/metinfo/tilasto/julkaisut/vsk/2014/vsk14_01.pdf

Kaila, A. & Ihalainen, A. (2014). Omistajaryhmien osuudet metsätalousmaasta, puuston tilavuudesta ja kasvusta. Haettu 22.2.2018 osoitteesta http://www.metla.fi/metinfo/tilasto/julkaisut/vsk/2014/vsk14_01.pdf

Kaila, A. & Ihalainen, A. 2014. Yksityishenkilöiden omistamien metsätilakokonaisuuksien lukumäärä ja pinta-ala metsätilakokonaisuuksien kokoluokittain. Haettu 22.2.2018 osoitteesta http://www.metla.fi/metinfo/tilasto/julkaisut/vsk/2014/vsk14_01.pdf

Kielitoimiston sanakirja (2017). Sanan ”nuori”-määritelmä. Haettu osoitteesta <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/netmot.exe?SearchWord=nuori&dic=1&page=results&UI=fi80&Opt=1&showfld=0.0.0#btns1>

Kiviniemi, M. & Havia, P. (2011) *Perintömetsä – Sukupolvenvaihdos ja yhteisomistus*. Helsinki: Metsäkustannus Oy.

Kiviniemi, M. & Havia, P. (2017) *Sujuvasti seuraavalle – Metsän omistajavaihdos*. Helsinki: Metsäkustannus Oy.

Laki metsänhoitoyhdistyksistä 534/1998. Haettu 7.3.2018 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980534?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=mets%C3%A4nhoitoyhdistys#P6>

- Laki nuorista 1285/2016. Haettu 23.3.2018 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161285?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=nuorisolaki>
- Leppänen, J. ja Torvelainen, J. (2015) Metsämaan omistus 2013. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 5/2015. Viitattu 21.3.2017
- Metla (2008). Työlajien määritelmä. Haettu 4.4.2018 osoitteesta <http://www.metla.fi/metinfo/tilasto/laatu/mhmpptermi.htm>
- Metsälaki 1093/1996. Haettu 4.4.2018 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093#L2P8>
- Metsään.fi. (2017). Palvelun sisältö. Haettu 23.3.2018 osoitteesta <https://www.metsaan.fi/palvelun-sisalto>
- Metsänhoitoyhdistys (n.d.a). Metsäsuunnitelma. Haettu 23.3.2018 osoitteesta <https://www.mhy.fi/metsanomistaminen/metsasuunnitelma>
- Metsänhoitoyhdistys (n.d.b). Maanmuokkaus. Haettu 23.3.2018 osoitteesta <https://www.mhy.fi/metsanhoito/metsan-uudistaminen/maanmuokkaus>
- Metsänhoitoyhdistys (n.d.c). Taimikonhoito. Haettu 4.4.2018 osoitteesta <https://www.mhy.fi/metsanhoito/taimikonhoito>
- Metsänhoitoyhdistys (n.d.d). Lannoitus ja ojitus. Haettu 4.4.2018 osoitteesta <https://www.mhy.fi/metsanhoito/metsan-lannoitus-ja-ojitus>
- Metsänhoitoyhdistys (n.d.e). Metsätiet. Haettu 4.4.2018 osoitteesta <https://www.mhy.fi/metsanhoito/metsatiet>
- Metsänhoitoyhdistys (n.d.f). Tietoa metsänhoitoyhdistyksistä. Metsänomistajat. Haettu 7.2.2018 osoitteesta <https://www.mhy.fi/metsanhoitoyhdistykset/tietoa-metsanhoitoyhdistyksista>
- Metsänhoitoyhdistys (n.d.g). Yhdistykset listana. Metsänomistajat. Haettu 7.2.2018 osoitteesta <https://www.mhy.fi/metsanhoitoyhdistykset>
- Mielikäinen, K. (2008). Metsänkasvatuksen lähtökohdat. Teoksessa S. Rantala (toim.) *Tapion taskukirja*. Helsinki: Metsäkustannus Oy, 93–230.
- Myllymäki, S. & Berg, P. (2013) Nuoria liikkeellä! – Nuorten vapaa-aikatutkimus 2013.

Pihlmaa, M. (2017). Nuoret YK:n asialistalla ja toimijoina. Yhdistyneet Kansakunnat. Haettu 23.3.2018 osoitteesta <http://www.yk.fi/node/489>

Rantala, S. (toim.) (2016) *Uuden metsänomistajan kirja*. Helsinki: Metsäkustannus Oy.

Rämö, A., Mäkijärvi, L., Toivonen, R., & Horne, P. (2009) Suomalaisen metsänomistajan profiili vuonna 2030. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen raportteja N:o 221. Haettu 7.3.2018 osoitteesta [file:///C:/Users/Asus/Downloads/Suomalaisen metsanomistajan profiili vuonna 2030.pdf](file:///C:/Users/Asus/Downloads/Suomalaisen_metsanomistajan_profiili_vuonna_2030.pdf)

Stora Enso Metsä (n.d.). EMetsä. Haettu 4.4.2018 osoitteesta <https://www.storaensometsa.fi/palvelut/emetsa/>

Suomen Metsäkeskus 2014. Metsätilan omistus- ja hallintamuodot. Haettu 21.3.2017 osoitteesta <https://www.metsakeskus.fi/metsatilan-omistus-ja-hallintamuodot#.V-ZsPCLTIV>

Tapio 2015. Metsänhoidon suositukset kannattavaan metsätalouteen. Työopas. Tapion julkaisuja. Viitattu 22.3.2017 osoitteesta [http://tapio.fi/wp-content/uploads/2015/09/MHS Kannattava metsatalous 201500814.pdf](http://tapio.fi/wp-content/uploads/2015/09/MHS_Kannattava_metsatalous_201500814.pdf)

Tiainen, K. (2018). Nuoruuden määritelmä. Sähköpostiviesti tekijälle 20.3.2018.

Tilastokeskuksen tietopalvelu. (2018). Nuoruuden määritelmä. Sähköpostiviesti tekijälle 21.3.2018

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi.

Valtion nuorisoneuvosto (2013). Nuorten oma käsitys nuoruuden "ikärajoista" selvitetty. Haettu 23.3.2018 osoitteesta <https://tietoanuorista.fi/nuorten-oma-kasitys-nuoruuden-ikarajoista-selvitetty/>

Valtion nuorisoneuvosto (2013). "Mikä seuraavista määritelmistä kuvaa sinua mielestäsi parhaiten?". Haettu 23.3.2018 osoitteesta <https://tietoanuorista.fi/nuorten-oma-kasitys-nuoruuden-ikarajoista-selvitetty/>

Viitala, J. 2006. *Metsänhoitoyhdistysten 100 vuotta: miljoonan ihmisen metsäpalvelijaksi*. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

PUHELINHAASTATTELU LOMAKE

Haastattelu-pohja

Jere Juote, 2017

Jere Juote Hämeen ammattikorkeakoulusta päivää/iltaa!

Opiskelen metsätaloutta Hämeen ammattikorkeakoulussa ja teen opinnäytetyötä aiheesta ”Nuorten metsänomistajien palvelutarve ja välineet”. Voisinko haastatella sinua, koskien tapaasi hoitaa metsälliset asianne sekä kartoittaa mahdollista palvelutarvetanne metsäasioissa. Sain yhteystietonne tätä haastattelua varten Suomen Metsäkeskuksen asiakasrekisteristä (Aleksanterinkatu 18, 15140 Lahti)?

(Voisitko antaa haastattelun myöhemmin? Voin kyllä soittaa paremmalla ajalla ja mikä sellainen kellonaika olisi?)

Tämän haastattelun tulokset käsitellään nimettömänä ja haastattelun yhteystiedot hävitetään opinnäytetyön valmistuttua.

Vastanneiden kesken me arvomme metsäkustannuksen ”Uuden metsänomistajan kirjan” (arvo 29 €).

TAUSTATIEDOT

- 1) (Sukupuoli)
 - a) Mies
 - b) Nainen

- 2) Ikä (Kerro vaihtoehdot, jos ei halua tarkkaan kertoa)
 - a) 18-30
 - b) 31-35

- 3) Asuinpaikka
 - a) Päätilalla
 - b) Muualla tilan sijaintikunnassa
 - c) Tilan sijaintikunnan ulkopuolella

- 4) Ammattiryhmä
 - a) Palkansaaja
 - b) Yrittäjä
 - c) Maa- tai metsätalousyrittäjä
 - d) Opiskelija
 - e) Työtön
 - f) Kotiäiti/ koti-isä

Liite 1/2

- 5) Kuinka nykyinen metsätila on tullut haltuunne?
- a) Perintönä
 - b) Lahjana
 - c) Kauppana tai lahjanomaisena kauppana
 - d) Osto markkinoilta
- 6) Metsätilan omistusmuoto
- a) Omistan tilan yksin
 - b) Puolison kanssa
 - c) Tila on yhtymä, (kuinka monta osakasta?)
 - d) Tila on perikunta tai kuolinpesä
 - e) Joku muu, mikä?
- 7) Paljonko omistat metsää? (Tarkka tieto ei tarpeen, selvitä seuraavista vaihtoehtoista on sopivin?)
- a) Alle 19 ha
 - b) 20-39 ha
 - c) 40-69 ha
 - d) 70-99 ha
 - e) 100 ha tai yli

Haastattelu

- 8) Kuinka kauan olet omistanut metsää?
- a) 0-4 v
 - b) 5-9 v
 - c) 10-14 v
 - d) 15- v
- 9) Oletko tehnyt metsänomistajana puukauppaa tai metsänhoitotöitä?
- a) 0-5v sitten
 - b) 6-10v sitten
 - c) 10-15v sitten
 - d) 15-17v sitten
 - e) Ei
 - f) En muista/tiedä
- 10) Onko sinulla ajan tasalla oleva metsäsuunnitelma?
- a) Kyllä
 - b) Ei
 - c) En tiedä
 - d) Vanhentunut
 - e) Muuta, mitä?

Liite 1/3

11) Kuinka paljon teet itse metsänhoitotöitä metsässänne?

- a) Paljon
- b) Jonkin verran
- c) Vähän
- d) En yhtään

12) Seuraavaksi aion käydä läpi metsällisiä palveluita ja tarvettanne näille palveluille. Vastatkaa kohtiin: "Olen käyttänyt"(a), "Tarvitsen palvelua"(b) , "En arvioi tarvitsevani"(c) , Ei vastausta (d), "Käytetty ja tarvitaan" (a+b=e) "Käytetty jotain palvelun osa-aluetta" (a+c=f).

Palvelu	Olen käyttänyt	Tarvitsen	En arvioi tarvitsevani	Ei vastausta	Käytetty sekä tarvitaan	Käytetty jotain palvelun osa-aluetta
Metsänhoitopalvelut (taimikohoitto, maanmuokkaus, istutus, ennakkoaravaus)						
Metsäsuunnitelma						
Metsänparannusta (metsätiet, ojat, lannoitukset)						
Korjuupalvelu (Mhy/muu urakoitsija)(lähikuljetusta, polttopuuhan- kintaa)						
Metsäneuvonta (Mhyn / metsäpalveluyrittäjän / firman palveluja)						
Talousneuvonta (metsäverotus tai - kirjanpito)						
Muuta, mitä (Kiinteistönvälitys yms.)						

13) Mitä metsäpalvelun tarjoajaa käytit viimeksi asioidessanne? (KYSYMYS 9!)

- a) Metsänhoitoyhdistys
- b) Metsäyhtiö
- c) Metsäkeskus
- d) Tuttu metsäpalveluyrittäjä tai metsuri
- e) Joku muu, mikä?
- f) Ei vastausta (Ei toimintaa metsäsektorin kanssa)

Liite 1/4

- 14) Olitko tyytyväinen ostamaanne palveluun ja työnjälkeen?
- a) Kyllä
 - b) Osittain
 - c) Hieman pettynyt, (mihin olitte pettynyt)
 - d) Todella pettynyt, (mihin olitte pettynyt)
 - e) En osaa sanoa
 - f) Ei vastausta
- 15) Kun olet tarvinnut metsäalan palveluita, oletko löytänyt kyseiset palvelut helposti?
- a) Kyllä
 - b) Osittain
 - c) Hankalasti
 - d) En ole löytänyt
 - e) En osaa sanoa
 - f) Ei ole tarvittu palvelua
- 16) Mistä hankit tietoa metsäsi hoitoon? (Voi olla monta vastausta)
- a) Metsänhoitoyhdistys
 - b) Metsäyhtiö
 - c) Metsäkeskus
 - d) Omat vanhemmat tai sukulaiset
 - e) Alan lehdet ja kirjallisuus
 - f) Toimijoiden internet-sivut
 - g) Internetin muut keskustelupalstat ja tietopaketit
 - h) Koulutustilaisuudet ja muut tapahtumat
 - i) Tuttu metsäpalveluyrittäjä tai metsuri
 - j) Joku muu, mikä?
- 17) Ovatko metsäalan toimijat olleet sinuun yhteydessä aktiivisesti? (Koetko metsäalan toimijoiden olleen sinuun tarpeeksi yhteydessä?)
- a) Kyllä
 - b) Enemminkin saisi olla
 - c) Ei juurikaan
 - d) Ei ollenkaan
 - e) En osaa sanoa
- 18) Kuinka toivoisitte metsäalan toimijoiden olevan sinuun yhteydessä jatkossa?
- a) Suora kontakti
 - b) Puhelimitse
 - c) Postin tai sähköpostin välityksellä
 - d) Facebook
 - e) Twitter
 - f) Mobiili- tai palvelusovellus
 - g) Internet
 - h) Metsäteollisuuden toimijoiden sivustot
 - i) Joku muu, mikä?

Liite 1/5

- 19) Mitä metsäsi merkitsee sinulle? (Voi olla monta vaihtoehtoa)
- a) Taloudellinen tuotto (puunmyyntitulot, sijoitusarvo)
 - b) Virkistyskäyttö ja vapaa-aika (Metsästys, retkeily)
 - c) Metsien suojelu
 - d) Monimuotoisuuden säilyttäminen
 - e) Kotitalouskäyttö (Marjastus, sienestys, polttopuuhanhinta)
 - f) Mahdollisuus itse tehdä hoitotöitä (Puuhalpalsta)
 - g) Kotipaikka
 - h) Epätietoinen (Ei erityisiä tavoitteita metsiensä suhteen.)
 - i) Joku muu, mikä?
- 20) Mitä mieltä olet nuorten (alle 35 v) metsänomistajien palvelutarpeesta metsätalouden haasteissa nykypäivänä? (VAPAA SANA)
- a) Nuoret tarvitsevat opastusta ja palvelua!
 - b) Nuoret pärjäävät ihan hyvin
 - c) Nuorista metsänomistajista ei tarvitse välittää erityisemmin
 - d) Ei vastausta

Metsäsektorin palveluiden saatavuudesta yleensä? (Omia kokemuksia)
Kommenttikenttä

KIITOS AJASTANNE JA VASTAUKSISTANNE!

Haastatteluun vastanneiden kesken arvotaan Metsäkustannuksen ”Uuden metsänomistajan kirja”. Arvonta tapahtuu haastattelukierroksen päätyttyä mahdollisesti huhtikuun aikana ja voittajalle ilmoitetaan henkilökohtaisesti voitosta.

Kiitos vielä kerran haastattelusta ja hyvää päivän jatkoa sulle!